

219/2004. (VII. 21.) Korm. rendelet

a felszín alatti vizek védelméről

A Kormány a környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvény (a továbbiakban: Kvt.) 7. §-ában, 36. §-ában és 110. §-a (7) bekezdésének f) pontjában kapott felhatalmazás alapján - a vízgazdálkodásról szóló 1995. évi LVII. törvénnyel összhangban - a felszín alatti vizek jó állapotának biztosítása érdekében a következőket rendeli el:

I. ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

A rendelet célja és hatálya

1. § A rendelet célja a felszín alatti vizek:

- a) jó állapotának biztosításával és annak fenntartásával,
- b) szennyezésének fokozatos csökkentésével és megelőzésével,
- c) hasznosítható készleteinek hosszú távú védelmére alapozott fenntartható vízhasználattal,
- d) a földtani közeg kármentesítésével

összefüggő feladatok, jogok és kötelezettségek megállapítása.

2. § (1) A rendelet hatálya - a (2) bekezdésben foglalt kivétellel - kiterjed

- a) a felszín alatti vízre, a földtani közegre és a szennyező anyagra;
- b) a felszín alatti vizek és a földtani közeg állapotát érintő tevékenységekre.

(2) A rendelet hatálya nem terjed ki az atomenergiáról szóló külön jogszabály hatálya alá tartozó anyagokra és tevékenységekre.

Értelmező rendelkezések

3. § E rendelet alkalmazásában:

1. (A) *háttér-koncentráció*: reprezentatív érték, ami az egyes anyagoknak, az anyagok egy csoportjának vagy indikátornak - a földtani közeg figyelembevételével - az adott felszín alatti víztestben vagy víztestcsoportban jellemző koncentrációja, illetve az indikátor értéke, mely az ember által nem, vagy csak csekély mértékben megváltoztatott, zavaró hatásoktól mentes körülmények fennállása esetén fordul elő;

2. (Ab) *bizonyított háttér-koncentráció*: meghatározott anyagnak, az anyagok egy csoportjának, illetve az indikátornak adott terület földtani közegére vagy felszín alatti vizére jellemző, vizsgálatokkal megállapított tényleges háttér-koncentrációja;

3. (B) *szennyezettségi határérték*: jogszabályban, illetve ennek hiányában hatósági határozatban meghatározott olyan szennyezőanyag-koncentráció, illetve egyéb minőségi állapotjellemzők olyan szintje a felszín alatti vízben, a földtani közegben, amelynek bekövetkeztek a földtani közeg, a felszín alatti víz szennyezettnek minősül, figyelembe véve a felszín alatti víznél az ivóvízminőség és a vízi ökoszisztémák, továbbá a felszín alatti víztől függő szárazföldi ökoszisztémák igényeit, földtani közeg esetében pedig a talajok többes rendeltetését és a felszín alatti vizek szennyezéssel szembeni érzékenységét;

4. (D) *kármentesítési célállapot határérték*: hatósági határozatban előírt koncentráció, amit a kármentesítés eredményeként kell elérni az emberi egészség és az ökoszisztéma, illetve a környezeti elemek károsodásának megelőzése érdekében; meghatározása a kármentesítési eljárás keretében végzett komplex értékelésen, a szennyező anyagnak a környezeti elemek közötti megoszlására, viselkedésére, terjedésére vonatkozó méréseken, modellszámításokon, kármentesítési mennyiségi

kockázatfelmérésen alapul a területhasználat figyelembevételével;

5. *(E) egyedi szennyezettségi határérték:* a telephelyen a *(B)* szennyezettségi határérték helyett - a Kvt. hatálybalépésekor már folytatott tevékenység esetében vagy azokon a területeken, ahol az *(Ab)* bizonyított háttér-koncentráció meghaladja a *(B)* szennyezettségi határértéket - a helyzet tényleges ismerete alapján kármentesítési mennyiségi kockázatfelmérésre támaszkodóan, a területhasználat figyelembevételével hatósági határozatban megállapított szennyezettségi határérték. Az *(E)* egyedi szennyezettségi határérték nem lehet szigorúbb a *(B)* szennyezettségi határértéknél és nem lehet enyhébb a vizsgálatlal megállapított tényleges szennyezettségi koncentrációnál, illetve a *(D)* kármentesítési célállapot határértéknél;

6. *(M₁) igénybevételi határérték:* a víztest egy adott lehatárolt részén hasznosítható felszín alatti vízkészlet m³/évben kifejezve;

7. *nem pontszerű (diffúz) szennyezőforrás:* olyan szennyezőforrás, amelyet térben nagy kiterjedésű területhasználat (így például a településeken belüli egyedi szennyvízelhelyezés együttes hatása, közlekedés, növényvédőszer- és műtrágyahasználat, állattartás, kivéve az állattartó telepeket) alkot, illetve, ha az egyes tevékenységekhez kötődő terhelés nem határolható le;

8. *elhelyezés:* olyan tevékenység, amelynek célja bármilyen anyag lerakása, tárolása a földtani közeg felszínén vagy a közegben, beleértve a műszaki védelemmel történő lerakást, tárolást, szállítást vagy áramoltatást is;

9. *felszín alatti víz:* a terepfelszín alatt a földtani közeg telített zónájában (így különösen a földtani képződmények porusaiban, hasadékaiban) elhelyezkedő víz;

10. *felszín alatti víz mennyiségi állapota:* az az állapot, ami a természetes adottságok, a víz utánpótlódási és áramlási viszonyai, valamint a környezethasználatok (így például a közvetlen és közvetett vízkivételek) hatására alakul ki;

11. *felszín alatti víz minőségi állapota:* az az állapot, ami a természetes adottságok, valamint a terhelések és igénybevételek hatására alakul ki, és ami fizikai (beleértve a hőmérsékletet is), kémiai és biológiai vizsgálatok eredményeivel jellemezhető;

12. *felszín alatti víz állapotának veszélyeztetése:* tevékenység vagy mulasztás, ami a felszín alatti víz igénybevétele, az abba történő közvetlen vagy közvetett bevezetés, illetve a földtani közegbe való bevezetés révén szennyezést eredményezhet, károsodást okozhat, illetve a víztest állapotának jelentős romlásához vezethet;

13. *felszín alatti víztest:* a felszín alatti víz térben lehatárolt része a víztartó képződményeken belül;

14. *felszín alatti víztől közvetlenül függő szárazföldi ökoszisztéma:* a felszín alól származó állandó vagy időszakos felszíni vízborítást, vagy a talajvízből származó vízfelvételt igénylő növényfajokat magukba foglaló társulások és termőhelyek;

15. *földtani közeg:* a föld felszíne és az alatta elhelyezkedő természetes eredetű képződmények (a talaj, a mederüledék, a kőzetek, beleértve az ásványokat, ezek természetes és átmeneti formáit);

16. *hasznosítható felszín alatti vízkészlet:* a felszín alatti víztest utánpótlódásának hosszú időszakra megállapított éves átlagos, m³/évben kifejezett értékéből a vele kapcsolatban levő felszíni vizek külön jogszabályban meghatározott ökológiai állapotához szükséges, hosszú időszakra megállapított éves átlagos vízhozamának, továbbá a felszín alatti vizektől is függő szárazföldi ökoszisztémák felszín alatti víz felé támasztott ökológiai vízigényének levonásával adódó érték;

17. *időszakos vízfolyás:* olyan állandó vízhozammal, illetve vízborítással nem rendelkező vízfolyás (így különösen ér, patak, belvízcsatorna), amely időszakosan kiszárad tisztított szennyvíz, illetve használt víz bevezetése nélkül;

18. *kármentesítés:* olyan helyreállítási intézkedés, amely a felszín alatti víz és földtani közeg károsodásának enyhítésére, az eredeti állapot vagy ahhoz közeli állapot helyreállítására, valamint a felszín alatti víz által nyújtott szolgáltatás helyreállítására vagy azzal egyenértékű szolgáltatás biztosítására irányul, így különösen az a műszaki, gazdasági és igazgatási tevékenység, amely a veszélyeztetett, szennyezett, károsodott felszín alatti víz, illetőleg földtani közeg megismerése,

illetőleg a szennyezettség, károsodás és a kockázat mértékének csökkentése, megszüntetése, továbbá monitorozása érdekében szükséges;

19. *kiemelten érzékeny felszín alatti vízminőség-védelmi terület*: a 2. számú melléklet szerint az 1. érzékenységi kategória *a)* és *b)*, továbbá a 2. érzékenységi kategória *b)* pontja szerinti besorolású területek;

20. *kockázat*: szennyező anyag hatásának kitett ökoszisztéma állapota, illetve az emberi egészség romlásának, károsodásának várható mértéke és bekövetkezési valószínűsége;

21.

22. *környezetvédelmi megelőző intézkedés*: a tevékenység során, annak részeként megvalósított műszaki, gazdasági, szervezési tevékenység, továbbá - a kármentesítés kivételével - intézkedés, amelynek célja a felszín alatti vizekre vonatkozó környezeti célkitűzések teljesülésének elősegítése, a veszélyeztetés csökkentése úgy, hogy

a) minél kevesebb és kevésbé veszélyes szennyező anyag keletkezzen, valamint

b) megelőzze, minimalizálja a keletkező szennyező anyagok felszín alatti vízbe, földtani közegbe kerülését;

23. *közvetett bevezetés felszín alatti vízbe*: szennyező anyag bejutása tevékenység következtében a felszín alatti vízbe a földtani közegből, azon átszivárogva;

24. *közvetett vízkivétel felszín alatti vízből*: az a tevékenység, amelynek hatására fokozódik a felszín alatti víz párolgása, vagy létrejön a kapcsolódó felszíni-, illetve felszín alatti vizek útján történő megcsapolása (így például szomszédos felszín alatti víztest közvetítésével történő megcsapolás, felszíni víztest vízszintjének süllyesztése, mélyebb gyökérzetű növényzet telepítése, külszíni bányászati tevékenység vagy tavak létesítése, amelyek következtében felszínre kerül a felszín alatti víz);

25. *közvetlen bevezetés (kibocsátás) a felszín alatti vízbe*: szennyező anyag bejutása tevékenység következtében a felszín alatti vízbe anélkül, hogy az a földtani közegen átszivárogna;

26. *közvetlen bevezetés (kibocsátás) a földtani közegbe*: szennyező anyag bejutása tevékenység következtében a földtani közegbe, illetve közvetlen érintkezésbe kerülése a földtani közeggel, kivéve a levegőből történő kiülepedést;

27. *közvetlen vízkivétel felszín alatti vízből*: az a tevékenység, melynek során nyomás- vagy vízszintcsökkentést okozva vesznek ki vizet a felszín alatti vízből (így például: termelőkút, galéria, drén, forrásküszöb-süllyesztés);

28. *magánszemélyek háztartási igényeit meg nem haladó tevékenység*: a tevékenység akkor, ha a vízgazdálkodási hatósági jogkör gyakorlásáról szóló kormányrendelet szerint a települési önkormányzat jegyzőjének vízgazdálkodási hatáskörébe tartozik, vagy

b) a vegyes állattartás esetében összesen 5 számosállat/ingatlan, baromfi esetében 3 számosállat/ingatlan mértéket egyidejűleg nem haladja meg;

29. *megfordítási pont*: felszín alatti víztest vagy annak jól lehatárolható részeinek minőségi állapotromlási folyamatának az a számszerű értéke, amelynek elérésekor intézkedni kell a tendencia megállítása és megfordítása érdekében;

30. *kármentesítési mennyiségi kockázatfelmérés*: egy adott szennyezett terület tényfeltárássra támaszkodó részletes vizsgálata, amelynek eredménye egy kockázati hányados formájában kifejezett érték, ami a környezet elemeinek tényleges szennyezettségéből, illetőleg a környezetre, (különösen a felszín alatti vízre) az ökoszisztémára és az emberre elviselhető szintek arányából nyerhető;

31. *monitoring (monitorozás)*: a monitoring rendszer működtetése, amely magában foglalja az észlelést, az adatok ismétlődő gyűjtését, ellenőrzését, feldolgozását, nyilvántartását, értékelését és továbbítását;

32. *monitoring rendszer*: a környezeti elemek, különösen a felszín alatti víz, a földtani közeg terhelésének, szennyezésének, károsodásának, állapotának (beleértve a szennyeződésterjedést is) és igénybevételének megismerésére, illetőleg az állapotváltozás nyomon követésére szolgáló mérő-, megfigyelő- (együtt észlelő-), ellenőrző hálózat;

33. *műszaki védelem*: a környezetvédelmi megelőző intézkedések közé tartozó olyan műszaki megoldások összessége, amelyek megakadályozzák vagy minimalizálják a tevékenységekből származó szennyező anyagok bejutását a felszín alatti vízbe, vagy a földtani közegbe;

34. *pontszerű szennyezőforrás*: kisebb kiterjedésű, adott tevékenységből származó, lehatárolható helyen található szennyezőforrás;

35. *számosállat*: 500 kg élőtömegű állategyed vagy csoport;

36. *szennyezés*: szennyező anyag, illetve energia közvetlen vagy közvetett bevezetése a környezetbe, amely káros lehet a földtani közeg, felszín alatti víz állapotára, az emberi egészségre, az ökoszisztémákra, a környezethasználatokra vagy az anyagi tulajdonra, illetve rontja, vagy zavarja a környezet élvezetét;

37. *szennyezettség*: szennyező anyagnak a felszín alatti vízben vagy a földtani közegben terhelés, illetve szennyezés hatására kialakuló, szennyezettségi határértékeket meghaladó koncentrációja;

38. *szennyező anyag*: minden anyag, ami nem természetes okból a földtani közegbe, illetve a felszín alatti vízbe kerülve szennyezést, illetve vízminőségromlást okozhat, ilyenek különösen az e rendelet 1. számú mellékletében szereplő anyagok;

39. *veszélyes anyag*: e rendelet 1. számú melléklete I. pontjában, továbbá - amennyiben veszélyesnek tekintendő - az 1. számú melléklet II. 1-2. pontjában meghatározott szennyező anyag;

40. *szennyezőforrás*: körülhatárolható helyen folyó tevékenység, amiből egyszeri, folyamatos vagy szakaszos terhelés éri (tényleges) vagy érheti (potenciális) a felszín alatti vizet, illetőleg a földtani közeget, amely lehet: pontszerű vagy nem pontszerű (diffúz), illetőleg tényleges, illetőleg potenciális;

41. *talaj*: a földtani közeg legfelső rétege, melynek alapvető tulajdonsága a termékenység, és ami ásványi részecskékből, szerves anyagból, vízből, levegőből és élő szervezetekből áll;

42. *tevékenység*: létesítmények telepítése, használata, illetve művelet megkezdése, végzése, bővítése, valamint meglévő létesítmények vagy műveletek felhagyása, felszámolása, továbbá technika- és termékváltás, valamint mindezek módosítása, amelyek hatást gyakorolhatnak a földtani közeg, illetve a felszín alatti víz állapotára;

43. *utánpótlódás*: a felszín alatti víztestbe egy évben vagy annál hosszabb időszak alatt a csapadékból és a felszíni vizekből, illetve a szomszédos felszín alatti víztestekből, továbbá mesterséges beszivárogatásból belépő vízmennyiség;

44. *víz kivétel*: felszín alatti víz mennyiségének csökkenését eredményező közvetlen vagy közvetett beavatkozással járó tevékenység;

45. *felszín alatti vizekben okozott károsodás*: felszín alatti víz mennyiségi, illetve minőségi állapotában közvetlenül vagy közvetve bekövetkező, mérhető jelentős és kedvezőtlen változás, illetve felszín alatti vízből megvalósuló vagy lehetséges szolgáltatás közvetlen vagy közvetett mérhető, jelentős romlása; figyelembe véve, hogy

a) a felszín alatti víz minőségi állapotában okozott jelentősen kedvezőtlen változásnak minősül, ha

aa) a 14. § (1) bekezdés b) pontja szerint az engedély kiadásának feltételeként meghatározott szennyezettségi szintet túllépi, vagy

ab) a 4. § (5) bekezdésében foglalt bármely feltétel nem teljesül;

b) felszín alatti víz mennyiségi állapotában okozott jelentősen kedvezőtlen változásnak minősül, ha a 4. § (4) bekezdés pontjaiban foglalt bármely feltétel nem teljesül;

46. *földtani közegben okozott károsodás*: a földtani közeg minden olyan szennyezése, amely az anyagok, készítmények, szervezetek vagy mikroorganizmusok talajba, a talaj felszínére vagy a föld alatti térbe történő közvetlen vagy közvetett bevezetése következtében a szennyezőanyag-koncentráció az emberi egészség károsodásának jelentős kockázatával jár, illetve meghaladja a (B) szennyezettségi határértéket vagy az (E) egyedi szennyezettségi határértéket;

47. *regeneráció*: az a folyamat, illetve tevékenység - ideértve a természetes regenerálódást is - melynek eredményeképpen a károsodott állapot megszűnik, a károsodott felszín alatti víz, illetve földtani közeg, visszaáll az eredeti állapotba;

48. *felszín alatti vízre vonatkozó minőségi előírás*: szennyező anyag vagy szennyező anyagok egy csoportjának, illetve szennyezési indikátornak a felszín alatti vízben levő koncentrációjával kifejezett, a 3. számú mellékletben meghatározott minőségi előírás, amelyet az emberi egészség és a környezet védelme érdekében nem szabad meghaladni;

49. *felszín alatti víztest gyenge állapota*: gyenge állapotú a felszín alatti víztest, ha állapota nem elégíti ki a 4. §-ban meghatározott környezeti célkitűzéseket;

50. *jelentős és tartósan emelkedő szennyezettségi tendencia*: szennyező anyag vagy szennyező anyagok egy csoportjának, illetve szennyezési indikátornak statisztikailag és környezeti szempontból jelentős koncentrációemelkedése a felszín alatti vízben, illetve a földtani közegben;

51. *romló tendencia*: az a változás, amely során a felszín alatti víz mennyiségi vagy minőségi állapota, hosszabb időszakot tekintve, folyamatosan romlik; ilyen tendenciának minősül a jelentős és tartósan emelkedő szennyezettségi tendencia, a hőmérséklet tartós csökkenése, vagy a statisztikailag és környezeti szempontból jelentős és tartósan süllyedő víznyomás, illetve vízszint;

52. *küszöbérték*: a felszín alatti vizek minőségi állapotának értékelését szolgáló előírás, amelynek szennyező anyagokra, azok egy csoportjára, vagy szennyezési indikátorokra vonatkozó megállapítása a jelen rendelet 12. számú mellékletében szereplő útmutatás figyelembevételével történik;

53. *alapállapot-jelentés*: a földtani közeg és a felszín alatti vizek veszélyes anyagok általi szennyeződésének mértékére vonatkozó információ.

Környezeti célkitűzések

4. § (1) Alapvető célkitűzésként legkésőbb a Kvt.-ben meghatározott időpontig el kell érni, hogy a felszín alatti víztestek állapota feleljen meg a jó állapot, azaz a jó mennyiségi és minőségi állapot követelményeinek.

(2) Az (1) bekezdésben foglaltak teljesülése érdekében úgy kell eljárni, hogy a felszín alatti vizek, illetve víztestek esetében:

a) azok állapota ne romoljon;

b) a tevékenység következtében kialakult jelentős és tartósan kedvezőtlen irányú állapotváltozás megforduljon;

c)

d) a gyenge állapotú és a külön jogszabály szerinti kritériumok alapján veszélyeztetett helyzetűnek jellemzett víztestek állapota fokozatosan javuljon;

e) azok a területek, ahol a felszín alatti víz, illetve a földtani közeg károsodott, nyilvántartásba és ellenőrzés alá kerüljenek, és állapotuk szennyezés-csökkentési intézkedések, illetve kármentesítés révén javuljon.

(3) A felszín alatti víz állapotát a felszín alatti víztest mennyiségi és minőségi állapota közül a kevésbé jó állapot határozza meg.

(4) Felszín alatti víztest vagy víztest csoport jó mennyiségi állapotú, ha:

a) a hosszabb időszakra, legalább hat évre számított átlagos éves vízkivétel nem haladja meg a külön jogszabály szerinti vízgyűjtő-gazdálkodási tervben meghatározott hasznosítható felszín alatti vízkészletet, és

b) a víz-, illetve nyomásszintekben a víztest külön jogszabályban meghatározott vízgyűjtő-gazdálkodási tervben megszabott arányánál nagyobb részén nem következik be jelentős mértékben vízkivételhez kapcsolódó tartós süllyedés, és

c) a kapcsolódó felszíni vizek ökológiai vagy kémiai állapotában nem következik be olyan, a felszín alatti vizekkel összefüggésbe hozható jelentős romlás, amely akadályozza a felszíni vizekre külön jogszabályban megállapított környezeti célkitűzések teljesítését, és

d) nem következik be a vízmozgás irányának olyan megváltozása, amely a felszín alatti víztest kémiai és fizikai állapotában jelentős és tartós tendenciózus változást eredményez veszélyeztetve a környezeti célkitűzések teljesítését, és

e) a külön jogszabály szerinti vízgyűjtő-gazdálkodási tervben figyelembe vett felszín alatti víztől közvetlenül függő szárazföldi ökoszisztémát a felszín alatti vízkivételek miatt nem éri károsodás.

(5) Valamely felszín alatti víztestet vagy víztest csoportot akkor kell jó kémiai állapotúnak tekinteni, ha:

a) a 6. § (5) bekezdés szerinti monitoring igazolja, hogy a szennyező anyagok koncentrációi, vagy a vezetőképességben bekövetkező változások

aa) nem mutatják a víztestre jellemző víztől idegen víz vagy szennyeződés beáramlását, a természetes kémiai és fizikai állapot lényeges változását,

ab) nem haladják meg a felszín alatti vízre vonatkozó minőségi előírásokat,

ac) nem akadályozzák a kapcsolódó felszíni vizekre a külön jogszabályban megállapított környezeti célkitűzések elérését, sem a felszín alatti víztesttől közvetlenül függő szárazföldi ökoszisztémák bármilyen jelentős károsodását; vagy

b) a felszín alatti vízre vonatkozó minőségi előírásokat, valamint a szennyező anyagokra, anyagcsoportokra, illetve szennyezési indikátorokra vonatkozó küszöbértékeket a felszín alatti víztest vagy felszín alatti víztest csoport egyetlen mintavételi pontján sem lépték túl, vagy túllépték ugyan, de a felszín alatti víztest kémiai állapotának meghatározására e rendelettel és a külön jogszabállyal összhangban lefolytatott, megfelelő vizsgálattal bizonyítható, hogy:

ba) a szennyezőanyag-koncentrációk nem képeznek jelentős környezeti veszélyt, figyelemmel - adott esetben - az érintett felszín alatti víztest kiterjedésére is,

bb) az *a)* pontban, valamint a külön jogszabályban foglalt, a felszín alatti víz jó kémiai állapotára vonatkozó feltételek teljesülnek,

bc) a külön jogszabály szerinti ivóvíz, ásványvíz, illetve gyógyvíz kitermelésére szolgáló üzemelő vagy távlati vízbázis, továbbá a napi 100 m³-nél több víz kitermelésére igénybe vett víztesteken a víz rendeltetésszerű felhasználása nem kerül veszélybe,

bd) a szennyezés nem rontja jelentősen a felszín alatti víztest vagy a felszín alatti víztest csoport bármely vízteste emberi felhasználásra való alkalmasságát.

(6) Valamely felszín alatti víztestet vagy víztest csoportot akkor kell jó minőségi állapotúnak tekinteni, ha:

a) megfelel az (5) bekezdésben meghatározottaknak, és

b) a hőmérséklete nem csökken olyan mértékben, hogy az kimutatható változást okoz a kémiai vagy a mennyiségi állapotban és az áramlási viszonyokban, vagy nem zavarja a meglévő, illetve tervezett vízhasználatokat.

(7) Amennyiben valamely felszín alatti víztest az (5) bekezdés *ba)*-*bd)* pontjaival összhangban minősül jó állapotúnak, a 6. § (1) bekezdésének *a)* pontja szerinti intézkedésekre van szükség ott, ahol a felszín alatti vizek minőségi előírásának értékét vagy a szennyező anyagokra vonatkozó küszöbértékeket túllépték.

(8) A víztestek állapotértékelésénél figyelembe kell venni az igénybevételeket, továbbá a pontszerű és a nem pontszerű (diffúz) szennyező forrásokból adódó terheléseket. A mennyiségi állapotértékelés során figyelembe vehetők az időjárás hosszú távú változásával összefüggő folyamatok.

A felszín alatti víztest kémiai állapotának értékelése

4/A. § (1) A felszín alatti víztestek kémiai állapotának értékelése során az alábbi kritériumokat kell figyelembe venni összhangban a 4. § (5) bekezdés *a)* pontjával:

a) a felszín alatti vízre vonatkozó minőségi előírásokat,

b) a 12. számú mellékletben foglalt szempontok alapján meghatározott, a külön jogszabály szerinti vízgyűjtő-gazdálkodási tervben foglalt, szennyező anyagokra vonatkozó küszöbértékeket.

(2) Az (1) bekezdés *b)* pont szerinti küszöbértékeket meg kell határozni

a) a kémiai állapot szempontjából veszélyeztetett helyzetűnek, vagy gyenge állapotban levőnek minősített víztestekre, valamint

b) azokra a szennyező anyagokra, szennyező anyag csoportokra és szennyezési indikátorokra, melyek miatt a víztest állapota gyenge vagy veszélyeztetett helyzetű.

(3) A szennyező anyagokra vonatkozó küszöbértékek első meghatározását a vízgyűjtő-gazdálkodási terv első változatának elkészítésével egyidőben, első alkalommal 2008. december 22-ig kell elvégezni, és az értékeket a külön jogszabály szerinti vízgyűjtő-gazdálkodási terv tervezetébe bele kell foglalni.

(4) A szennyező anyagokra vonatkozó küszöbértékek (3) bekezdés szerinti meghatározását és listáját minden olyan esetben módosítani kell, amennyiben a szennyező anyagokra, a szennyező anyagok csoportjaira vagy a szennyezési indikátorokra vonatkozó új információk azt jelzik, hogy az emberi egészség és a környezet védelmében további anyagokra kell küszöbértéket meghatározni, vagy a már létező küszöbértéket módosítani kell, illetve a felsorolásból korábban törölt küszöbértéket vissza kell állítani.

(5) A (3) bekezdés szerint a szennyező anyagokra meghatározott küszöbértékeket a külön jogszabály szerinti vízgyűjtő-gazdálkodási tervben törölni lehet, amennyiben a megfelelő szennyező anyagok, szennyező anyagok csoportjai, vagy szennyezési indikátorok az érintett felszín alatti víztestet már nem veszélyeztetik. A küszöbértékeket tartalmazó felsorolás bármely ilyen jellegű változtatásáról jelentésben be kell számolni az Európai Unió Bizottságának a külön jogszabály szerinti vízgyűjtő-gazdálkodási tervek időszakos felülvizsgálatának keretében.

A jelentős és tartósan romló tendenciák azonosítása és a tendencia megfordítási pontjának meghatározása

4/B. § (1) A vízgyűjtő-gazdálkodási tervezés során - figyelembe véve a felszín alatti vizek vizsgálatáról szóló külön jogszabályban foglaltakat - azonosítani kell a veszélyeztetett helyzetüként meghatározott felszín alatti víztest elkülönülő részében vagy az egész víztestben vagy víztest csoportban

a) a statisztikailag és környezeti szempontból jelentős és tartósan süllyedő víznyomás, illetve vízszint változási tendenciát, illetve

b) a szennyező anyag, szennyezőanyag-csoport vagy szennyezési indikátor koncentrációjának jelentős és tartósan emelkedő tendenciáját.

(2) A (1) bekezdés szerinti tendenciák azonosítását, valamint az arról szóló beszámoló elkészítését a külön jogszabály szerinti vízgyűjtő-gazdálkodási terv minden felülvizsgálata során el kell végezni.

(3) Az (1) bekezdés b) pontja szerinti jelentős és tartósan romló tendenciák megfordítási pontját a felszín alatti vizek vizsgálatáról szóló külön jogszabályban foglaltak szerint kell meghatározni.

Környezeti célkitűzések megvalósítása

5. § (1) A 4. §-ban megfogalmazott környezeti célkitűzéseket az e rendeletben és a külön jogszabályokban foglaltak szerint környezetvédelmi és vízkészlet-gazdálkodási eszközökkel kell elérni.

(2) A felszín alatti víztestek kijelölése a víztartó képződmény határait, a víz hőmérsékletét, a közel természetes állapothoz tartozó felszín alatti vízgyűjtő határait, a víz hidrodinamikai és minőségi tulajdonságait figyelembe véve történik a külön jogszabályban részletezett módon.

 (3) A felszín alatti víztestek kijelöléséről, felülvizsgálatáról és állapotának figyelemmel kíséréséről a vízgazdálkodásért felelős miniszter a vízügyi igazgatóságok és a Magyar Bányászati és Földtani Hivatal bevonásával gondoskodik.

(4) A felszín alatti víztestek nyilvántartásáról a vízgazdálkodásért felelős miniszter gondoskodik.

(5) A felszín alatti víztesteket, víztest csoportokat monitorozni kell a felszín alatti vizek vizsgálatának egyes szabályairól szóló külön jogszabály előírásai, továbbá a vízgyűjtő-gazdálkodási tervben meghatározottak figyelembevételével. Az eredmények alapján rendszeresen, - de legalább

hatévente, a vízgyűjtő-gazdálkodási tervezéshez kapcsolódóan - értékelni kell a víztest vagy víztest csoport állapotát és az arra gyakorolt hatásokat a külön jogszabályokban meghatározott módon a szükséges intézkedések megalapozása érdekében.

(6)-(7)

(8) A városok települési önkormányzatai a külön jogszabály szerinti települési környezetvédelmi program részeként annak készítésekor, illetve felülvizsgálatkor, külön jogszabály szerinti forrásokra is támaszkodva monitoring rendszer kiépítésével és működtetésével figyelemmel kíséri a közigazgatási területen lévő talajvíz mennyiségi és minőségi állapotát, különösen a nem pontszerű (diffúz) szennyezőforrásokból származó szennyezés hatására kialakult állapotot.

6. § (1) A vízvédelmi hatóság és a vízügyi hatóság önállóan, illetve a vízügyi igazgatóság bevonásával intézkedéseket tesz:

a) a szennyező anyagok felszín alatti vízbe, illetve a földtani közegbe történő bevezetésének megelőzésére vagy korlátozására a 10-11. § figyelembevételével,

b) a felszín alatti víztestek állapotromlásának megakadályozására,

c) a romló tendenciák megfordítására, ha az érintett felszín alatti víztest állapotjellemzői elérték a megfordítási pontot,

d) a gyenge és a veszélyeztetett helyzetű víztestek állapotának javítására a környezethasználatokra vonatkozó engedélyek felülvizsgálata, illetve más hatóság által történő felülvizsgálatának kezdeményezése által.

(2) Az (1) bekezdésben foglalt intézkedések érdekében:

a) a vízvédelmi hatóság, illetve a vízügyi igazgatóság áttekinti, hogy mi veszélyezteti a jó állapot elérését és megőrzését;

b) a vízvédelmi hatóság ellenőrzi a felszín alatti vizek állapotát befolyásoló tevékenységeket, és indokolt esetben intézkedik a vízjogi engedélyek módosításáról, visszavonásáról, illetve a környezetvédelmi hatóságnál kezdeményezi a Kvt. 73. §-a szerinti környezetvédelmi felülvizsgálat elrendelését;

c) a vízvédelmi hatóság intézkedik a környezethasználók felelősségébe tartozó környezethasználati monitoring kiegészítéséről, módosításáról, illetve kezdeményezi az 5. § (5) bekezdésében foglaltakat figyelembe véve az országos monitoring, valamint a települési monitoring érintett elemeinek felülvizsgálatát;

d) a vízvédelmi hatóság módosítja az általa megállapított környezeti követelményeket, illetve kezdeményezi a környezeti követelményekre, határértékekre vonatkozó előírások módosítását;

e) a vízügyi hatóság felülvizsgálja a vízkivételekre vonatkozó vízjogi engedélyeket.

(3) Amennyiben az (A) háttér-koncentráció vagy az (Ab) bizonyított háttér-koncentráció meghaladja a megfordítási pontot - figyelembe véve a külön jogszabály szerinti vízgyűjtő-gazdálkodási tervben foglaltakat is - a vízvédelmi hatóság mérlegelheti az intézkedések szükségességét.

(4) A vizek mezőgazdasági eredetű nitrát szennyezéssel szembeni védelméről szóló külön jogszabály hatálya alá tartozó tevékenységek esetében a jelentős és tartósan emelkedő szennyezettségi tendencia megfordítására irányuló intézkedések végrehajtásának kezdőpontját az említett jogszabállyal és a külön jogszabály szerinti vízgyűjtő-gazdálkodási tervvel összhangban kell megállapítani úgy, hogy az ne veszélyeztesse a környezeti célkitűzések elérését.

(5) Amennyiben a 4. §-ban foglalt célkitűzések elérését esetleg veszélyeztető, pontszerű szennyező forrásokból és szennyezett területekről elszivárgó szennyező anyagok által érintett felszín alatti térrészek (szennyeződési csóvák) alakultak ki, azok hatásának értékelése szükséges, a szennyező anyag várható megjelenési helyén létesített monitoringra alapozva. További tendencia-értékeléseket kell végezni az azonosított szennyező anyagok vonatkozásában annak ellenőrzésére, hogy a szennyezett területekről származó csóvák kiterjedése nem növekszik, azok a felszín alatti víztest vagy víztest csoport kémiai állapotát nem rontják, és nem jelentenek veszélyt az emberi egészségre és a környezetre.

(6) Az (5) bekezdés szerinti monitoring létesítése és üzemeltetése annak a kötelessége, aki a

szennyezésért, károsodásért a felelős.

7. § (1) A területeket a felszín alatti víz állapotának érzékenysége, továbbá minőségének védelme szempontjából osztályozni kell a felszín alatti víz utánpótlódása, földtani közeg vízvezető-képessége, továbbá a megkülönböztetett (fokozott) védelem alatt álló területek figyelembevételére alapján.

(2) Egy adott terület a felszín alatti víz állapotának érzékenysége szempontjából lehet fokozottan érzékeny, érzékeny és kevésbé érzékeny terület.

(3) A (2) bekezdés szerinti osztályozás ismérveit és a kategóriák részletesebb felbontását a 2. számú melléklet tartalmazza.

(4) Egy adott lehatárolt terület érzékenysége - a vízügyi igazgatóságnál, a vízügyi hatóságnál és a vízvédelmi hatóságnál meglévő, a vízvédelemért felelős miniszter (a továbbiakban: miniszter) által jóváhagyott, 1:100 000 méretarányú országos érzékenységi térképe alapján kerül - a vízvédelmi hatóság határozatában meghatározásra.

(5) A vízvédelmi hatóság egy adott területen egyedi érzékenységi besorolást is megállapíthat, a környezethasználó vagy a vízügyi igazgatóság által - a 2. számú melléklet szempontjai szerint - végzett vagy végeztetett lokális vizsgálat alapján készített, a (4) bekezdés szerinti térképnél részletesebb térképre támaszkodóan.

(6) A települések közigazgatási területének érzékenységi kategóriába történő besorolásakor a település abba a nagyobb érzékenységgű kategóriába kerül, amelyik részaránya a (4) bekezdés szerinti térkép alapján a település közigazgatási területének 10%-át meghaladja.

(7) A települések közigazgatási területének (3) bekezdés szempontjai szerinti besorolását a Kvt. 110. § (10) bekezdés b) pontjában kapott felhatalmazás alapján a miniszter rendeletben teszi közzé.

(8) A területek (4) bekezdés szerinti országos feldolgozását, továbbá erre támaszkodóan a (7) bekezdés szerinti besorolást a miniszter a külön jogszabály szerinti vízgyűjtő-gazdálkodási terv készítése során felülvizsgálja.

II. A FÖLDTANI KÖZEG ÉS A FELSZÍN ALATTI VIZEK ÁLLAPOTÁT ÉRINTŐ TEVÉKENYSÉGEK

8. § A felszín alatti vizek jó állapotának biztosítása érdekében tevékenység csak

a) környezetvédelmi megelőző intézkedésekkel végezhető a külön jogszabály szerinti legjobb elérhető technika, illetve a leghatékonyabb megoldás alkalmazásával;

b) ellenőrzött körülmények között történhet, beleértve monitoring kialakítását, működtetését és az adatszolgáltatást;

c) úgy végezhető, hogy hosszú távon se veszélyeztesse a felszín alatti vizek jó állapotát, a környezeti célkitűzések teljesülését.

A mennyiségi védelem

9. § (1) A felszín alatti vizek jó mennyiségi állapotának biztosítása érdekében a tevékenység

a) nem okozhatja (M_1) igénybevételi határérték túllépését,

b) nem vezethet a felszín alatti víztest kémiai és fizikai állapotromlásához, beleértve a káros víz(nyomás)szint (a továbbiakban: vízszint) emelkedését.

(2) A víztest egyes, hidrogeológiai, hidraulikai szempontból elkülönülő részeire, a Kvt. 19. §-ával és a vízgazdálkodásról szóló 1995. évi LVII. törvény 15. §-ával összhangban az (M_i) igénybevételi határértéket a külön jogszabály szerinti vízgyűjtő-gazdálkodási tervben úgy kell meghatározni, hogy az annak megfelelő vízkivétel:

a) ne veszélyeztesse a felszín alatti vizekre vonatkozó környezeti célkitűzéseket, és

b) ne okozzon statisztikailag és környezeti szempontból jelentős és tartósan süllyedő víz (nyomás) szintet, és

c) ne eredményezzen a felszíni vizekből vagy más kémiai összetételű felszín alatti víztestből

történő beszivárgással összefüggő kedvezőtlen és tartós változásokat.

(3) A felszíni vizek mederanyagának kitermelése, illetve a mederviszonyok megváltoztatása a felszín alatti vizekre vonatkozó környezeti és külön jogszabály szerinti vízbázisvédelmi célkitűzések figyelembevételével végezhető.

(4) A felszín alatti víz állapota szempontjából fokozottan érzékeny területeken a 41. § (8) bekezdésének *c)* pontjában foglaltak kivételével tilos

a) a felszíni vizek pótlása felszín alatti vízből;

b) olyan tevékenység végzése, amelynek következtében a fedőrétegek eltávolítása révén felszínre kerül a felszín alatti víz;

c) olyan bányászati tevékenység végzése, amelynek következtében a külszín megbontásával kialakított bányatalp a maximális karsztvízszintet 10 m-en belül megközelíti;

d) a szén-dioxid geológiai tárolása.

(5) A felszín alatti víz állapota szempontjából érzékeny területeken:

a) a felszíni vizek pótlása felszín alatti vízből a külön jogszabály szerinti vízgyűjtő-gazdálkodási tervben foglaltak szerint történhet;

b) akkor végezhető olyan tevékenység, amelynek következtében a fedőréteg eltávolítása révén felszínre kerül a felszín alatti víz, ha biztosított az (1) bekezdés és a 10. § (1) bekezdés szerinti előírások teljesülése.

(6) A 13. §-ban foglaltak figyelembevételével engedélyezhető:

a) a felszín alatti vízdúsítás, azaz a víz közvetlen vagy közvetett bevezetése a felszín alatti vízbe a kitermelhető felszín alatti víz mennyiségének szennyezés nélküli növelése érdekében;

b) a kitermelt felszín alatti vizek ugyanazon vagy azonos célra használt rétegbe történő visszajuttatása, ha biztosított, hogy a visszasajtott víz nem tartalmaz a kitermelt víztől eltérő anyagot és nem okoz kedvezőtlen minőségváltozást

ba) geotermikus energia hasznosítás céljából zárt rendszerű technológiával,

bb) a szilárd ásványi nyersanyagok bányászatához kapcsolódó, az ásványi nyersanyagok kitermelésétől elkülönülő rendszerben,

bc) a mélyépítési, illetve fenntartási munkák során.

(7) A (6) bekezdés szerinti kivételek akkor alkalmazhatók, ha a vízvédelmi hatóság meggyőződött róla, hogy a felszín alatti vízre - különösen annak minőségére - gyakorolt hatás hatékony figyelemmel kísérése megfelelő módon biztosított.

A minőségi védelem

10. § (1) Szennyező anyagok felszín alatti vízbe történő bevezetésének megelőzésére vagy korlátozására, a felszín alatti vizek jó minőségi állapotának biztosítása érdekében tevékenység

a) végzése során szennyező anyag, illetve lebomlása esetén ilyen anyagok keletkezéséhez vezető anyagok használata, illetve elhelyezése csak környezetvédelmi megelőző intézkedéssel, és - az engedélyezhető közvetlen bevezetések kivételével - műszaki védelemmel folytatható;

b) a felszín alatti víz, földtani közeg (*B*) szennyezettségi határértéknél kedvezőbb állapotának lehetőség szerinti megőrzésével végezhető;

c) nem eredményezhet kedvezőtlenebb állapotot, mint amit a felszín alatti víz, a földtani közeg (*B*) szennyezettségi határértéke vagy az annál magasabb (*Ab*) bizonyított háttér-koncentráció, továbbá az (*E*) egyedi szennyezettségi határérték, illetve kármentesítés esetében a (*D*) kármentesítési célállapot határérték jellemez, kivéve a (3) és (4) bekezdésekben foglalt esetet;

d) nem eredményezheti a víztest jó kémiai állapotának romlását, valamint a szennyezőanyag koncentrációk jelentős és tartós emelkedését;

e) részeként végzett bevezetést, elhelyezést csak engedéllyel lehet folytatni.

(2) Tilos - a (3) és (4) bekezdésekben foglalt kivételektől eltekintve

a) az 1. számú melléklet szerinti szennyező anyagnak, illetve az ilyen anyagot tartalmazó, vagy lebomlásuk esetén ilyen anyag keletkezéséhez vezető anyagnak

aa) felszín alatti vízbe történő közvetlen bevezetése,
ab) bevezetése minden olyan mesterséges tóba, amely közvetlen kapcsolatban van a felszín alatti vízzel,

ac) mélyművelésű bányában történő elhelyezése, kivéve az ideiglenes jelleggel, a műszaki üzemi tervben az adott nyersanyag bányászatához engedélyezett anyagot,

ad) a felszín alatti vizek állapota szempontjából fokozottan érzékeny területen a felszín alatti vízbe történő közvetett bevezetése, kivéve egyedi szennyvízkezelő berendezésekkel tisztított háztartási szennyvíz bevezetésének a vizek hasznosítását, védelmét és kártételeinek elhárítását szolgáló tevékenységekre és létesítményekre vonatkozó általános szabályokról szóló kormányrendeletben meghatározott eseteit;

b) a felszín alatti vízbe veszélyes anyagok közvetett bevezetése. Ezt a követelményt kell alkalmazni az olyan területen levő, vagy olyan területre ráfolyó időszakos vízfolyásba történő bevezetés esetén is, ahol a felszín alatti víz szintje tartósan alacsonyabban van, mint a vízfolyás fenékszintje.

(2a) Karsztos területen levő, illetve arra ráfolyó vagy azon átfolyó vízfolyásba vagy időszakos vízfolyásba történő bevezetés - beleértve a tisztított szennyvíz bevezetését is - esetén vizsgálni kell a víz útját. A felszín alatti vízbe történő közvetlen bevezetésre vonatkozó előírásokat kell alkalmazni, ha

a) az időszakos vízfolyás a természet védelméről szóló törvényben meghatározott víznyelőt táplál, vagy

b) a meder bármely, a bevezetés alatti szakaszán a vízfolyás középvízhozamának legalább 20%-a 100 méteren belül a karsztrendszerbe szivároghat.

(3) A feltétlenül szükséges legkisebb mennyiségű szennyező anyag bevezetése felszín alatti vízbe, földtani közegbe - más jogszabályban meghatározott bármely szigorúbb követelmény sérelme nélkül - a 13. § szerint engedélyezhető:

a) tudományos kutatási célból a felszín alatti vizek állapotának, mennyiségi és minőségi jellemzőinek feltárására, vagy

b) a földtani közeg, illetve felszín alatti vizek megismerését, védelmét, helyreállítását szolgáló célok érdekében, ha olyan kis mennyiségben tartalmaz szennyező anyagot, hogy a bevezetés nyilvánvalóan és bizonyíthatóan nem vezet semmiféle károsodáshoz, vagy

c) a felszín alatti vizek állapota szempontjából érzékeny vagy kevésbé érzékeny területen az olyan alacsony koncentrációban vagy kis mennyiségben, hogy a felszín alatti víz minőségének romlása sem a közeli, sem a távoli jövőben nem következhet be, vagy

d) ha az a felszíni vizekben az árvizek, belvizek és aszályok hatásának mérséklése céljából, valamint a vizekkel és vízi utakkal való gazdálkodás érdekében történt beavatkozások eredménye; az ilyen tevékenységeket - beleértve a felszíni vizek üledékének kotrását, és a kikotort anyag elhelyezését - a külön jogszabály előírásaival, valamint a hatósági engedélyekkel összhangban kell végezni feltéve, hogy az ilyen bevezetések nem veszélyeztetik az érintett víztestekre meghatározott környezeti célkitűzések elérését.

(4) Nem igényel a 6. § (1) bekezdés *a)* pontja szerinti intézkedést a szennyező anyag felszín alatti vízbe, földtani közegbe történő bevezetése, ha

a) olyan baleset, illetve rendkívüli természeti körülmény következménye, amely ésszerűen előre nem látható, el nem kerülhető vagy nem mérsékelhető, vagy

b) műszakilag nem előzhető meg, illetve nem korlátozható az emberi egészséget vagy a környezet egészségének minőségét fokozottan veszélyeztető intézkedések nélkül.

(5) A (3) és (4) bekezdés szerinti kivételek akkor alkalmazhatók, ha a vízvédelmi hatóság meggyőződött róla, hogy a felszín alatti vízre - különösen annak minőségére - gyakorolt hatás hatékony figyelemmel kísérése megfelelő módon biztosított.

(6) A veszélyes anyagok elhelyezése esetén - kivéve a (3) bekezdés szerinti eseteket - olyan környezetvédelmi megelőző intézkedéseket (különösen műszaki védelmet) kell alkalmazni, amelyek megakadályozzák, hogy az ilyen szennyező anyagok a felszín alatti vízbe juthassanak.

(7) Időszakos vízfolyásba történő tisztított települési szennyvíz bevezetése esetén a tevékenységekre vonatkozó (1) bekezdés c) pontja szerinti korlátok alól a vízvédelmi hatóság - a külön jogszabály szerinti vízgyűjtő-gazdálkodási tervben foglaltak figyelembevételével - felmentést adhat a külön jogszabályban az időszakos vízfolyásokra megállapított kategória határértékeinek megfelelő kibocsátásokra az ott meghatározott anyagok tekintetében.

(8) Az időszakos vízfolyásba történő bevezetés esetén e rendeletben és a külön jogszabályban foglaltakat egyidejűleg kell alkalmazni.

(9) Az olyan, a földtani közegen vagy közegben végzett építési és mérnöki munkák - beleértve a szén-dioxid geológiai tárolását is - vagy hasonló tevékenység, illetve ehhez tartozó létesítmény kialakítása esetében, amely közvetlen kapcsolatba kerül a felszín alatti vízzel, biztosítani kell, hogy az hosszú távon se veszélyeztesse a felszín alatti vizet.

(10) A tevékenység engedélyezése során a vízvédelmi hatóság előírhatja a kockázat, a beruházás és az üzemeltetés gazdaságosságának szem előtt tartásával a feltételek teljesülésének ellenőrzését szolgáló monitorozást.

(11) Az (E) egyedi szennyezettségi határérték addig alkalmazható, míg a földtani közeg és a felszín alatti víz állapota tovább nem romlik, és a szennyezettség nem mutat emelkedő tendenciát a monitoring eredmények alapján.

11. § (1) Tilos szennyező anyagnak mélyinjektálással történő elhelyezése vagy bármilyen módon történő mélybesajtolása, kivéve a (2) bekezdésben foglaltakat.

(2) A felszín alatti vízbe, földtani közegbe a (3) bekezdés szerinti feltételek teljesülése esetén, az olyan természeti okokból más célra tartósan alkalmatlan földtani képződménybe, amely a szennyező anyagok - beleértve a szén-dioxidot is - továbbterjedése szempontjából zártnak tekinthető szénhidrogén tároló, a felszín alatti víz minőségromlás minden jelenlegi vagy jövőbeni veszélyének kizárásával a 13. § szerint engedélyezhető:

a) az olyan veszélyes anyagokat nem tartalmazó vizek visszasajtolása, amelyek a bányászati kutatáshoz, feltáráshoz, kitermeléshez tartozó tevékenységből származnak,

b) természetes összetételű vizek besajtolása szénhidrogén kitermelés elősegítésére,

c) a természetes gáz vagy a cseppfolyósított földgáz besajtolása tárolási céllal,

d) veszélyes anyagokat nem tartalmazó szén-dioxid környezetvédelmi szempontból biztonságos elhelyezése.

(3) A (2) bekezdés szerinti tevékenységre engedély akkor adható ki, ha komplex értékelésre támaszkodó vizsgálatokkal is bizonyított, hogy a visszasajtolás, besajtolás:

a) az adott tevékenységből származik és nem tartalmaz az adott tevékenységből származótól eltérő anyagot, és

b) a felszín alatti vizek szennyezésének megelőzése az elérhető legjobb technika alkalmazásával történik, és

c) nem veszélyezteti a környezeti elemek - különösen a felszín alatti vizek - mennyiségi és minőségi viszonyait, a környezeti célkitűzések teljesülését, továbbá

d) az a), b) és c) pontokban foglaltak teljesülése ellenőrzött.

(4) Az (1)-(3) bekezdésekben, valamint a 10. §-ban foglalt előírásokból következő intézkedéseket bele kell foglalni a külön jogszabály szerinti vízgyűjtő-gazdálkodási terv intézkedési programjába.

III. TEVÉKENYSÉGEK ENGEDÉLYEZÉSE

Víz kivételek engedélyezésére vonatkozó egyes szabályok

12. § (1) Közvetlen vízkivételre vízjogi engedély, illetve külön jogszabály szerint engedélyköteles, közvetett vízkivétellel járó tevékenységre vonatkozó engedély akkor adható ki, ha a m^3 /napban és m^3 /évben meghatározott vízkivétel - a többi meglévő vízkivétellel együtt vizsgálva - átmenetileg sem veszélyezteti

a) a környezeti célkitűzések elérését;
b) az érintett víztestre jogszabályban, illetve a külön jogszabály szerinti vízgyűjtő-gazdálkodási tervben megállapított intézkedések megvalósítását.

(2) Nem ivóvíz-minőségű vízigény kielégítésére jó minőségű felszín alatti víz vízkivétele csak akkor engedhető meg, ha a vízigény felszíni vízből történő kielégítése a költség-haszon elemzés eredménye szerinti aránytalanul magas költség, illetve a természeti viszonyok miatt nem valósítható meg.

(3) A vízkivétel engedélyezett mennyisége, figyelembe véve a többi közvetlen és közvetett vízkivételt nem haladhatja meg az (M_i) igénybevételi határértéket.

(4) Nem végezhető olyan vízimunka, amely károsan befolyásolhatja a felszín alatti vízminőséget, illetve a víztartó képződmények fedőrétegeinek természetes védőképességét.

(5) A vízkivételt folytató feladata az igénybevétel felszín alatti vízre gyakorolt hatásának monitorozása az engedélyben előírt módon. Az engedélyben meg kell határozni a mérési eredmények szolgáltatásának rendjét is.

Szennyező anyagok elhelyezésének és bevezetésének engedélyezése

13. § (1) Szennyező anyag

a) elhelyezése,
b) a földtani közegbe történő közvetlen bevezetése,
c) a felszín alatti vízbe történő közvetett bevezetése, beleértve az időszakos vízfolyásokba történő bevezetést is,
d) a felszín alatti vízbe történő közvetlen bevezetése
engedélyköteles tevékenység.

(2) Amennyiben az (1) bekezdés szerinti tevékenység engedélyezése nem tartozik más hatóság hatáskörébe, akkor a tevékenység engedélyezésére a vízvédelmi hatóság jogosult.

(3)

(4) Külön jogszabály rendelkezéseit kell alkalmazni a bevezetések és elhelyezések engedélyezésére

a) a mezőgazdasági, illetve erdőgazdálkodási tevékenység során a természetes terhelésre, továbbá egyes anyagok felhasználásából származó terhelés,

b) a magánszemélyek háztartási igényeit meg nem haladó tevékenységek esetében.

(5) Az engedélyköteles tevékenység folytatójának az (1) bekezdésben szereplő engedély megszerzése céljából elővizsgálatot kell végeznie. Ennek keretében vízfolyásba történő bevezetés esetén vizsgálni kell a vízfolyás időszakosságát is.

(6) A hatóság az elővizsgálat eredményeire támaszkodó, e rendelet 4. számú melléklete szerinti kérelem alapján dönt az engedély kiadása felől.

(7) Az (5) bekezdés szerinti elővizsgálatot az végezhet, aki a vízgazdálkodási szakértői tevékenységről szóló jogszabály szerint vízföldtani szakterületre vonatkozó jogosultsággal rendelkezik, vagy a környezetvédelmi, természetvédelmi és tájvédelmi szakértői tevékenységről szóló jogszabály szerint környezetvédelem szakterületen víz- és földtani közeg védelem részterületre vonatkozó szakértői jogosultsággal rendelkezik.

(8) Amennyiben az engedélyköteles tevékenységhez egységes környezethasználati engedély megszerzése kötelező, úgy a környezetvédelmi hatóság az (1) bekezdés szerinti engedélyt az egységes környezethasználati engedélyezési eljárásban adja meg.

(9) A 6. § (2) bekezdés a) és b) pontja esetében a környezetvédelmi hatóság környezetvédelmi felülvizsgálatot rendelhet el az engedélyezett környezethasználat működési feltételeinek meghatározására.

(10) Az engedélyező hatóság az (1) bekezdés szerinti engedélyt, - ha a vízvédelmi hatóság a 13. § (1) bekezdése szerinti engedélyezési eljárásban szakhatóságként vesz részt - a vízvédelmi hatóság a

szakhatósági állásfoglalását meghatározott időre, de legfeljebb tizenkét évre adja ki, és azt legalább négyévenként felülvizsgálja.

(11) Az (1) bekezdés *c*) pontja szerinti időszakos vízfolyás szakaszokat az (5) bekezdés szerinti elővizsgálatra támaszkodva a vízügyi igazgatóság véleményének kikérésével a vízvédelmi hatóság állapítja meg.

(12) A közvetlen bevezetésre vonatkozó szabályokat kell alkalmazni azokra az esetekre is, ha a szennyező anyag a felszín alatti vízszint emelkedése miatt kerül közvetlenül a telített zónába.

(13) Az (1) bekezdés szerinti tevékenységek engedélyezése során a 10. § (1) bekezdés szerinti követelmények vizsgálatának ki kell terjednie a diffúz szennyezőforrásokból származó terhelésre is.

Az engedélyek kiadásának feltételei

14. § (1) Az engedélyező hatóság a 13. § (1) bekezdés szerinti engedélyben, - ha a vízvédelmi hatóság a 13. § (1) bekezdése szerinti engedélyezési eljárásban szakhatóságként vesz részt - a vízvédelmi hatóság szakhatósági állásfoglalásában előírja a tevékenység folytatásának az *5. számú melléklet* szerinti feltételeit, így különösen:

a) a bevezetés módjára, a környezetvédelmi megelőző intézkedésekre, a műszaki védelemre, a tevékenység nagyságára, folytatására, továbbá az ellenőrzésre, a dokumentálásra, az adatszolgáltatásra, a monitoringra vonatkozó előírásokat;

b) a kibocsátási határértékeket, egyéb kibocsátási paramétereket, a *(B)* szennyezettségi határértékeket, *(D)* kármentesítési célállapot határértékeket, adott telephelyre vonatkozóan az *(E)* egyedi szennyezettségi határértékeket meghatározva azt is, hogy az előírt értékeket a földtani közeg, illetve a felszín alatti víz mely részén kell betartani figyelembe véve a szennyezőanyag felszín alatti környezetben való lehetséges mozgását is.

(2)

(3) Az adott telephely területére vonatkozó *(E)* egyedi szennyezettségi határérték megállapítása esetén monitoring rendszert kell működtetni az állapotjellemzés és a kockázatok változásának nyomon követésére.

(4) A 13. § (1) bekezdése szerinti engedélyköteles tevékenység folytatásának az engedélyben rögzített jellemzői, illetve annak a felszín alatti vízre, földtani közegre gyakorolt hatásainak változásairól - a változást követő tizenöt napon belül - tájékoztatni kell a vízvédelmi hatóságot. A 16. § (1) bekezdés szerinti alap-adatlap tartalmát érintő változásokat az alap-adatlapon kell közölni.

(5) A vízvédelmi hatóság a (4) bekezdésben foglaltakról nyolc napon belül tájékoztatja a vízügyi igazgatóságot.

15. § (1) A környezetvédelmi hatóság a környezetvédelmi engedélyt, az egységes környezethasználati engedélyt és a környezetvédelmi működési engedélyt, az engedélyező hatóság a 12. § (1) bekezdésében és a 13. § (1) bekezdésében foglalt engedélyt (a továbbiakban együtt: engedély), - ha a vízvédelmi hatóság a 13. § (1) bekezdése szerinti engedélyezési eljárásban szakhatóságként vesz részt - a vízvédelmi hatóság a szakhatósági állásfoglalását akkor adja meg, ha a környezeti adottságok, tevékenység ellenőrzöttsége, továbbá a fennálló összes többi körülmény együttes vizsgálata azt mutatja, hogy az e rendeletben foglalt kötelezettségek betartása biztosított.

(2) Az engedélyt hivatalból módosítani kell, ha az engedély alapjául szolgáló, illetve az engedélyben rögzített feltételek, vagy a tevékenység felszín alatti vízre, földtani közegre gyakorolt hatásai megváltoznak, továbbá ha természeti vagy egyéb elháríthatatlan ok azt szükségessé teszi.

(3) Az engedély az engedélyes kérelmére módosítható és visszavonható.

(4) Az engedélyezés során figyelembe kell venni a külön jogszabály szerinti intézkedések, illetve intézkedési programok követelményeit.

(5) Az engedélyt hivatalból vissza kell vonni, ha

a) körülmények úgy változtak meg, hogy az engedély feltételeinek már nem felelnek meg különösen a vízgyűjtő-gazdálkodási tervben támasztott követelményeknek;

b) a (7) bekezdésben foglaltak azt szükségessé teszik.

(6) Az engedély módosításánál, visszavonásánál az engedély kiadására vonatkozó szabályok az irányadók.

(7) A felszín alatti vizet veszélyeztető, felszín alatti vizet, a földtani közeget szennyező, károsító környezethasználat gyakorlását a hatóság - a környezeti kockázat, valamint az emberi egészség veszélyeztetésének mértékétől függően - korlátozza, felfüggeszti, vagy megtiltja, vagy a szükséges intézkedéseket az erre hatáskörrel rendelkező szervnél kezdeményezi, ha

a) a szennyezettség, károsodás az emberi egészséget súlyosan veszélyezteti,

b) a veszélyeztetés, a szennyezés vagy a károsítás, továbbá a felszín alatti víz igénybevettsége az ismétlődő intézkedés ellenére is folytatódik,

c) a környezethasználó nem teljesíti a kármegelőzés érdekében hatósági határozattal előírt kötelezettségét vagy kármentesítési, illetve a vízminőségi kárelhárítási kötelezettségét, és a veszélyeztetés, szennyezés vagy károsítás folytatódik, vagy

d) a környezethasználó nem az elvárható gondossággal jár el a kármegelőzés, illetve a kármentesítés végrehajtása érdekében, és emiatt fennáll a szennyezés, károsítás fennmaradásának, illetve ismétlődésének, továbbá a szennyezettség, illetve károsodás növekedésének veszélye.

(8) A környezeti hatásvizsgálati és az egységes környezethasználati engedélyezési eljárásról szóló 314/2005. (XII. 25.) Korm. rendelet szerint egységes környezethasználati engedély köteles tevékenységek esetén a környezethasználó egy alkalommal alapállapot-jelentést köteles készíteni és benyújtani a környezetvédelmi hatóság részére a 13. számú mellékletben meghatározott tartalommal, az Európai Bizottság által kidolgozott útmutató figyelembevételével.

IV. AZ ENGEDÉLYKÖTELES TEVÉKENYSÉG BEJELENTÉSE ÉS AZ ADATSZOLGÁLTATÁSA

16. § (1) A felszín alatti víz veszélyeztetésével, terhelésével járó tevékenységek jellemzőit a „Részletes bejelentőlap a felszín alatti víz és a földtani közeg veszélyeztetéséről, terheléséről” megnevezésű bejelentőlapon (a továbbiakban: részletes adatlap), illetve az „Egyszerűsített bejelentőlap a felszín alatti víz és a földtani közeg veszélyeztetéséről, terheléséről” megnevezésű adatlapon (a továbbiakban: egyszerűsített adatlap), valamint az „Éves jelentés a felszín alatti víz és a földtani közeg veszélyeztetéséről, terheléséről” megnevezésű jelentésben (a továbbiakban: éves jelentés) kell benyújtani az engedélyköteles tevékenység helye szerint illetékes vízvédelmi hatósághoz (a továbbiakban: bejelentés).

(2) Részletes adatlap benyújtására kötelezett

a) az engedélyköteles tevékenységet megkezdeni szándékozó, a 13. § (1) bekezdés szerinti engedély vagy előzetes szakhatósági állásfoglalás iránt kérelmet benyújtó, amennyiben

aa) tevékenysége a környezeti hatásvizsgálati és az egységes környezethasználati engedélyezésről szóló kormányrendelet hatálya alá tartozik, vagy az alapján környezeti hatásvizsgálat, illetve egységes környezethasználati engedély köteles;

ab) az Európai Szennyezőanyag-kibocsátási és -szállítási Nyilvántartás létrehozásáról, valamint a 91/689/EGK és a 96/61/EK tanácsi irányelv módosításáról szóló 2006. január 18-i 166/2006/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet I. Mellékletében meghatározott, az ott megadott kapacitásküszöböt meghaladó tevékenysége során a rendelet II. Mellékletében meghatározott szennyező anyagot a vonatkozó küszöbértéket meghaladóan a felszín alatti vízbe, illetve földtani közegbe bocsát;

ac) állattartás esetében az állattartó telep az Állat-egészségügyi Szabályzat kiadásáról szóló rendelet alapján nagy létszámú állattartó telepnek minősül, és nem rendelkezik a vizek mezőgazdasági eredetű nitrátszennyezéssel szembeni védelméről szóló kormányrendeletnek megfelelő trágyatárolóval;

b) aki a 13. § (1) bekezdés b), c) vagy d) pontja szerint a felszín alatti vízbe, illetve a földtani közegbe történő közvetlen bevezetéssel járó tevékenységet végez;

c) aki tevékenysége során szennyező anyagot helyez el

ca) évi 100 tonna felett, amelynél a felszín alatti vízre vonatkozó (B) szennyezettségi határérték 1 mg/l vagy azon felüli, vagy

cb) évi 1 tonna felett, amelynél a felszín alatti vízre vonatkozó (B) szennyezettségi határérték 1 mg/l alatti;

d) akit a felszín alatti vizek védelme érdekében jogszabályi követelmény teljesítésére a vízvédelmi hatóság kötelez.

(3) Egyszerűsített adatlap benyújtására kötelezett

a) az engedélyköteles tevékenységet megkezdeni szándékozó, a 13. § (1) bekezdés szerinti engedély vagy előzetes szakhatósági állásfoglalás iránt kérelmet benyújtó, amennyiben nem tartozik a (2) bekezdés hatálya alá;

b) akit a felszín alatti vizek védelme érdekében jogszabályi követelmény teljesítésére a vízvédelmi hatóság arra kötelez.

(4) Éves jelentést a (2) és (3) bekezdés szerinti azon kötelezettnek kell benyújtani, akit a felszín alatti vizek védelme érdekében jogszabályi követelmény teljesítésére a vízvédelmi hatóság - az egyszerűsített-adatlap, illetve a részletes-adatlap adatainak értékelése alapján - erre kötelez.

(5) Éves jelentést kell benyújtani az Európai Szennyezőanyag-kibocsátási és -szállítási Nyilvántartás létrehozásáról, valamint a 91/689/EGK és a 96/61/EK tanácsi irányelv módosításáról szóló 2006. január 18-i 166/2006/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet szerinti azon környezethasználónak is, aki a rendelet I. Mellékletében meghatározott, az ott megadott kapacitásküszöböt meghaladó tevékenysége során a rendelet II. Mellékletében meghatározott szennyező anyagot a vonatkozó küszöbértéket meghaladóan a felszín alatti vízbe, illetve földtani közegbe bocsát.

(6) Az egyszerűsített-adatlapot, illetve a részletes-adatlapot a benyújtás időpontjában érvényes adatok közlésével kell benyújtani:

a) a (2) bekezdés *a*) pontja és a (3) bekezdés *a*) pontja szerinti kötelezett esetében az engedély iránti kérelem benyújtását megelőzően,

b) a (2) bekezdés *b*), *c*) és *d*) pontja, illetve a (3) bekezdés *b*) pontja szerinti kötelezett esetében a határozatban megjelölt határidőre.

(7) Az éves jelentést a tárgyévre vonatkozóan, a tárgyévet követő év március 31-éig kell benyújtani.

(8) A tárgyévben a részletes adatlapon közölt adatokban bekövetkezett változást - az anyagforgalomban bekövetkezett 25%-nál nagyobb változás fölött, bevezetéseknél minden esetben - be kell jelenteni az illetékes vízvédelmi hatóságnál a tárgyév utolsó napján érvényes adatokkal a részletes adatlap újbóli megküldésével, illetve éves jelentésre kötelezettek esetén az éves jelentés részeként.

17-18. §

V. A KIVIZSGÁLÁS

19. § (1) A környezethasználó a felszín alatti vízben, illetve földtani közegben okozott szennyezést, illetve károsodást a vízvédelmi hatóságnak köteles bejelenteni, illetve a vizek állapotának azonnali beavatkozást igénylő környezetkárosodása esetén köteles megkezdeni a kárelhárítást a környezetkárosodás megelőzésének és elhárításának rendjéről szóló kormányrendeletben foglaltaknak megfelelően.

(2) A vízvédelmi hatóság - indokolt esetben a vízügyi igazgatóság bevonásával - a földtani közeg, felszín alatti víz terhelésére, minőségének veszélyeztetésére, szennyezésére, károsítására vonatkozó, birtokába került információkat kivizsgálja a hatósági intézkedés igényének megállapítása és a hatósági eljárás megalapozása érdekében.

(3) A kivizsgálást a kockázat mérlegelése alapján - az e rendeletben szabályozott esetek kivételével - Kvt. vonatkozó rendelkezései alkalmazásával kell lefolytatni.

(4) A vízvédelmi hatóság a kivizsgálás keretében elrendelheti a 16. § (2) bekezdése szerinti

bejelentés, adatszolgáltatás harminc napon belül történő benyújtását, amennyiben a hatóság tudomására jutott adatok a tevékenység folytatójával kapcsolatosak, annak azonosítását lehetővé teszik és a tevékenység folytatójának adatszolgáltatási kötelezettségére előírt határidő még nem járt le, vagy a tevékenység folytatója nem tartozik a bejelentésre kötelezettek közé.

(5) A kivizsgálás során tartott helyszíni szemléről készült jegyzőkönyvnek tartalmaznia kell a 6. számú mellékletben foglaltakat.

(6) A szennyezettség valószínűsíthető:

a) a szennyezőforrások, a potenciális szennyezőforrások kibocsátásai, jellemzői, a tevékenység nagyságrendje alapján, vagy

b) a terület szennyezettségére vonatkozó információk alapján:

ba) ha a szennyezettség mértéke talaj esetén - a bb) pontban foglalt eltéréssel - 0,2 méter alatt legalább öt mintában, felszín alatti víz és talajnak nem minősülő földtani közeg esetén legalább egy ponton egy mintában, vagy

bb) termőföld talajában legalább öt mintában a szennyező anyag koncentrációja meghaladja a (B) szennyezettségi határértéket.

(7) A vízvédelmi hatóság a tevékenységre vonatkozó követelmények, továbbá annak a földtani közegre, felszín alatti vízre gyakorolt hatásának ellenőrzése céljából mérést, vizsgálatot végezhet vagy az engedéllyessel végeztethet.

(8) A vízvédelmi hatóság a kivizsgálás, a felszín alatti víz és a talaj védelmével összefüggésben feladatkörrel rendelkező hatóságok és a vízügyi igazgatóság véleménye, valamint a rendelkezésére álló adatok alapján mérlegeli, hogy a szennyezettség intézkedést igényel-e. A (6) bekezdés b) pont ba) és bb) alpontja esetében a vízvédelmi hatóság köteles intézkedni.

(9) A kivizsgálás alapján a vízvédelmi hatóság dönt

a) az adatszolgáltatásban foglalt adatok megfelelőségéről;

b) az ügynek az engedélyező hatósághoz történő áttételéről;

c) azonnali beavatkozást igénylő szennyezés, illetve károsodás esetén a szükséges kárelhárítással összefüggő, külön jogszabályok szerinti intézkedésről;

d) a szükséges intézkedés, eljárás megindításáról, illetve a környezetvédelmi hatóságnál történő kezdeményezéséről, így különösen a 13. §-a szerinti tartalommal történő engedélyezés alá vonásról a vízvédelmi hatóság által saját hatáskörben kiadott határozattal, a kármentesítés bármely szakaszának vagy a szakaszok 21. § (8) bekezdése szerinti elrendelésének kezdeményezéséről, valamint a környezetvédelmi felülvizsgálat kezdeményezéséről vagy arról, hogy a tudomására jutott adatok további intézkedést nem igényelnek.

(10) A (9) bekezdés c) pont szerinti intézkedésekről a vízvédelmi hatóság a kivizsgálás során, valamint a kármentesítés bármely szakaszában rendelkezhet.

(11) A vízvédelmi hatóság a környezetvédelmi követelmények érvényre juttatása érdekében, határidő megállapításával műszaki intézkedésre vagy intézkedési terv készítésére és annak betartására kötelezheti a tevékenység folytatóját.

(12) A vízvédelmi követelmények megszegése, a kötelező határozatban elrendelt műszaki intézkedések határidőre történő végrehajtásának elmulasztása vagy az intézkedési tervben foglaltak be nem tartása esetén a vízvédelmi hatóság a 36. § (1) bekezdés a) pontja szerinti bírságot szabhat ki.

(13) A vízvédelmi hatóság a 21. § (10) bekezdés alapján elrendelheti a külön jogszabály szerinti adatlap kitöltését és benyújtását.

(14) A vízvédelmi hatóság a felszín alatti víz, illetve a földtani közeg veszélyeztetése, szennyezése, károsodása kivizsgálását követően a kötelezettséget megállapító határozatának

a) meghozatala előtt a kulturális örökségvédelmi hatóság megkeresésével tisztázza az érintett terület régészeti jelentőségét, illetőleg műemléki védelmét;

b)

(15) A vízvédelmi hatóság a (1) bekezdés szerinti határozatát közli a közegészségügyi hatósággal, az eljárásban résztvevő más érdekelt hatósággal, önkormányzattal, továbbá a terület tulajdonosával

is.

19/A. § (1) A kivizsgálás során a környezethasználó, illetve a vízvédelmi hatóság köteles mérlegelni a felszín alatti vizek, illetve földtani közeg eredeti állapothoz közeli állapotba történő - kárelhárítás esetén gyors - visszaállítása érdekében a választható intézkedéseket, figyelembe véve a (2) bekezdésben foglaltakat és a természetes regenerálódás lehetőségét is.

(2) A helyreállítási intézkedések kiválasztása során - a rendelkezésre álló legjobb technológiák alkalmazásával - a következő szempontokat kell figyelembe venni:

a) az intézkedés

aa) hatása a közegészségügyre és a biztonságra,

ab) pénzügyi-műszaki megvalósíthatósága, költséghasznossága,

ac) várható eredményessége,

ad) milyen kedvező hatást gyakorol a természeti erőforrás vagy szolgáltatás egyes összetevőire,

ae) milyen mértékben állítja helyre a felszín alatti vizekben, illetve a földtani közegben okozott károkat, illetve milyen mértékben biztosítja a jövőbeli károk megelőzését;

b) a terület földrajzi, éghajlati, talajtani, földtani, vízföldtani viszonyai és érzékenysége, az élővilág, a védendő természeti értékek, az épített környezet, beleértve a régészeti és műemléki értékeket;

c) a károsodott területen és a teljes hatásterületen folyó, illetve tervezett területhasználatokat a településrendezési tervek alapján, és ennek megfelelően a kockázat mértékét;

d) mennyi idő szükséges ahhoz, hogy a felszín alatti vizekben, illetve a földtani közegben okozott károk helyreállítására tett intézkedések kifejtsék hatásukat;

e) a 21. § (6) bekezdésében foglaltakat, továbbá a környezeti állapot további romlásának tilalmát;

f) lényeges társadalmi, gazdasági és kulturális vonatkozásokat és a helyi sajátosságokból adódó egyéb lényeges tényezőket.

VI. AZ ORSZÁGOS KÖRNYEZETI KÁRMENTESÍTÉSI PROGRAM

20. § (1) Az Országos Környezeti Kármentesítési Program (a továbbiakban: OKKP) célja:

a) a felszín alatti víz, a földtani közeg veszélyeztetésének, szennyezettségének, károsodásának megismerése, nyilvántartásba vétele, valamint a szennyezettség kockázatának csökkentése, és a szennyezettség csökkentésének vagy megszüntetésének elősegítése;

b) a felszíni vizekben okozott károk kármentesítése;

c) a természetben okozott károk kármentesítése.

(2) Az OKKP a felelősségi körtől független egyedi kármentesítési beruházások mellett magában foglalja azokat az általános és országos feladatokat is, amelyek az OKKP irányításához és összehangolt végzéséhez szükséges feladatok (így például kutatási, szabályozási, informatikai, nyilvántartási) ellátását, továbbá a kormányzati munkamegosztás szerint felelős miniszterek irányítása alá tartozó Alprogramok, az állami felelősségi körbe tartozó, kármentesítési építési beruházási feladatok koordinálását jelentik.

(3) Az OKKP-val kapcsolatos országos és általános feladatok ellátásáról - az érintett miniszterekkel együttműködve - a környezetvédelemért felelős miniszter gondoskodik.

(4) Az érintett miniszterek közzéteszik a felelősségi körükbe tartozó kármentesítések irányításával megbízott szervezetek megnevezését. Amennyiben az alprogram irányításával megbízott szervezetben változás következett be az érintett miniszter 30 napon belül köteles azt hivatalos értesítőben közzétenni.

(5) A (4) bekezdés szerinti szervezet összeállítja és évente aktualizálja a felelősségi körébe tartozó kármentesítési feladat-végrehajtás ütemtervét. Ezt a feladatot az OKKP által kialakított módszer szerint, előzetes egyszerűsített relatív kockázatbecslés és előminősítés alapján meghatározott fontossági sorrend figyelembevételével végzi.

(6) Ha a 21. § (3) bekezdés alapján az állami szerv köteles a kármentesítésre, akkor a környezetvédelmi hatóság a kármentesítésre vonatkozó határozatok teljesítési határidejének

megállapításakor, a (4) bekezdés szerinti szervezettel köteles egyeztetni, figyelembe véve az alprogramok ütemtervét is.

(7) A települési önkormányzat a település belterületére a földtani közeg és a felszín alatti víz további terhelésének megszüntetésére a Kvt. 46. §-a szerinti környezetvédelmi program keretében:

a) alprogramot dolgoz ki, amelyet szabályozással, saját beruházással, illetve beruházások ösztönzésével valósít meg, illetve segít elő;

b) belterületi állattartás esetén figyelemmel kíséri a külön jogszabályban meghatározott jó mezőgazdasági gyakorlat szabályainak alkalmazását, és ennek megvalósítását e rendelet hatálybalépését követő egy éven belül helyi állattartási rendelet megalkotásával, meglévő rendeletek esetén három éven belüli felülvizsgálatával is segíti.

VII. A KÁRMENTESÍTÉS

21. § (1) A pontszerű szennyező forrúhoz tartozó valószínűsíthető szennyezettség, illetve károsodás esetén a 19. § (9) bekezdésében foglaltak figyelembevételével a köz érdekében kármentesítést kell végezni.

(2) Kármentesítésre kötelezett, aki a Kvt. 101-102/A. §-ában meghatározottak szerint felelősséggel tartozik.

(3) Ha állami szerv köteles a kármentesítésre, akkor a feladatokat az OKKP és annak alprogramjai keretében kell végezni az érintett miniszter a 20. § (4) bekezdés szerinti szervezet útján, e rendeletben foglalt követelmények betartásával.

(4) A kármentesítés szakaszai:

a) tényfeltárás, amely felderítő és részletes vizsgálatból állhat;

b) beavatkozás;

c) az a) és b) pontokban meghatározott szakaszokban, illetve azokat követően folytatott monitoring.

(5) A kármentesítés bármely szakasza szükség szerint megismételhető.

(6) A kármentesítés során biztosítani kell, hogy a szennyeződés (B) szennyezettségi határértéket meghaladóan ne tevődjön át más környezeti elemre, a felszín alatti víz, a földtani közeg nem szennyezett részeire, illetve, hogy az a lehető legkisebb környezeti terheléssel járjon, és ne okozzon környezeti veszélyeztetést, szennyezést, környezetkárosodást.

(7) Az e rendelet 22-30. §-aiban szabályozott kármentesítés szakaszairól vagy azok egy részéről a környezeti kockázatot mérlegelve, az ügy egyszerű megítélésére tekintettel, indokolt esetben összevont határozatot kell hozni.

(8) Amennyiben a kármentesítés több környezeti elemet érint és a kármentesítést az érintett környezeti elemekre nézve csak együttesen, egymásra tekintettel lehet elvégezni, a tényfeltárásnak (a tényfeltárási tervnek, a tényfeltárási záródokumentációnak), a beavatkozásnak (a beavatkozási tervnek, a beavatkozási záródokumentációnak) valamennyi érintett környezeti elemre ki kell terjednie és az összes érintett környezeti elemre kiterjedő egységes határozatot kell hozni, a külön jogszabályban foglaltaknak megfelelően.

(9) A környezetvédelmi hatóság a kármentesítés valamennyi szakaszában kármentesítési monitoring kialakítását és működtetését írhatja elő.

(10) A (2) bekezdés szerinti felelős köteles a kármentesítés szakaszaira vonatkozó adatokat a külön jogszabály szerinti adatszolgáltatásnak megfelelően megküldeni a környezetvédelmi hatóság részére.

(11) A kármentesítés bármely szakaszának végrehajtására vonatkozó határozatban megállapított határideje az ügy összetettségére tekintettel, kivételes esetben módosítható.

(12) A (4) bekezdésében meghatározott kármentesítési szakaszok eredményeit tartalmazó dokumentációkat elektronikusan kell benyújtani.

(13) A kármentesítés (4) bekezdésben meghatározott szakaszaira, valamint a (7) bekezdés szerint összevont határozat alapján tervezett kármentesítés engedélyezésére irányuló kérelmekhez csatolt

dokumentációt, továbbá a kármentesítési szakasz elvégzéséről szóló jelentést (zárójelentést) a szakértők is elkészíthetik.

Tényfeltárás

22. § (1) A tényfeltárás során:

a) vizsgálni kell minden olyan szennyező anyag térbeli előfordulását, melynek jelenléte a területen végzett addigi tevékenységek vagy alkalmazott technológiák alapján valószínűsíthető;

b) külön jogszabály szerinti szűrővizsgálatot és ennek eredményeitől függő részletes kémiai vizsgálatot kell végezni mind a földtani közegre, mind a felszín alatti vízre vonatkozóan annak érdekében, hogy valamennyi, a szennyezettséget okozó szennyező anyag előfordulása megállapítható legyen.

(2) Az (1) bekezdés *b)* pontban említett vizsgálatról a környezetvédelmi hatóság eltekinthet, ha megalapozottan bizonyítható, hogy a vizsgált területen az (1) bekezdés *a)* pontja szerint vizsgált komponenseken kívül más - (*B*) szennyezettségi határértéket meghaladó - szennyező anyag a földtani közegben, illetve a felszín alatti vízben nem található.

(3) A hatóság a 21. § (4) bekezdés *a)* pontja szerinti felderítő és részletes tényfeltárást - a 19. § (9) bekezdés *d)* pontja alapján - elrendelő határozatának tartalmaznia kell:

a)

b) a valószínű szennyezettség által feltételezhetően érintett terület megjelölését;

c) a felszín alatti víz, a földtani közeg szennyezettsége valószínűségének megállapításakor figyelembe vett tényezőket, jellemzőiket, az ezekkel kapcsolatos eljárások, vizsgálatok megjelölésével, a kémiai vizsgálatok esetében, amennyiben azt külön jogszabály nem tartalmazza megadva a kívánatos kimutatási határértéket is;

d) tényfeltárási terv készítésének előírását, benyújtási határidejét, ha a szennyezettség kiterjedése, illetve a földtani felépítés és a vízföldtani viszonyok bonyolultsága azt szükségessé teszi;

e) a tényfeltárási záródokumentáció benyújtási határidejét;

f) a 21. § (10) bekezdés alapján a külön jogszabály szerinti adatlap benyújtásának előírását.

(4) A tényfeltárási tervnek tartalmaznia kell a tényfeltárással kapcsolatos mindazon munkát, amely a tényfeltárási záródokumentáció megalapozott összeállításához szükséges, beleértve a tényfeltáráshoz kapcsolódó monitoring rendszer tervét.

(5) A tényfeltárási tervet a (3) bekezdés szerinti határozatban megjelölt határidőre jóváhagyásra be kell nyújtani a környezetvédelmi hatósághoz. A jóváhagyást követően a környezetvédelmi hatóság engedélyezi a tényfeltárást. A környezetvédelmi hatóság a tényfeltárási terv jóváhagyásra történő benyújtásától eltekinthet, ha a kármentesítés sürgőssége, a várható költség alacsony szintje, a szennyező anyagok kis száma, illetve csak a kötelezett tulajdonában álló területek érintettsége valószínűsíthető.

(6)

23. § (1) A tényfeltárási munkák megkezdését a megkezdés előtt nyolc nappal, a tényfeltárás során észlelt bármilyen rendkívüli körülményt pedig haladéktalanul be kell jelenteni a környezetvédelmi hatóságnak, amely erről a vízügyi igazgatóságot tájékoztatja.

(2) A tényfeltárás során a kötelezett kezdeményezheti a részletes kármentesítési mennyiségi kockázatfelmérés módszerének egyeztetését a környezetvédelmi hatósággal, a vízügyi igazgatósággal és a szakhatóságokkal.

(3) Indokolt esetben, a feltárás során észlelteknél alapján, a tényfeltárással kapcsolatos kötelezett kezdeményezésére a környezetvédelmi hatóság - a vízügyi igazgatóság és a szakhatóságok utólagos értesítésével - nyolc napon belül dönt a terv módosításának elfogadásáról vagy elutasításáról.

(4) A tényfeltárást és annak eredményeit dokumentálni kell. A záródokumentációt a 7. számú melléklet szerint kell összeállítani, és be kell nyújtani a környezetvédelmi hatósághoz.

24. § (1) A (*D*) kármentesítési célállapot határérték - szükség esetén részterületenként és mélység szerint eltérő - kockázati alapon történő meghatározásánál a 19/A. § (2) bekezdésében foglaltakon

túl, figyelembe kell venni:

- a)
- b) a szennyező anyagokra vonatkozó (*B*) szennyezettségi határértéket és a szennyező anyagokra vonatkozó küszöbértékeket;
- c) a szennyezettséget, károsodást megelőző korábbi, feltételezhető állapotot, továbbá az (*Ab*) bizonyított háttér-koncentráció értékeit;
- d)-e)
- f) az alkalmazásra javasolt, bizonyítottan legjobb elérhető, kármentesítési beavatkozási technológiát;
- g) amennyiben a szennyezettség, illetve a veszélyeztetettség mértéke szükségessé teszi
- ga) a részletes kármentesítési mennyiségi kockázatelemzés eredményét, illetve
- gb)
- (2)
- (3) Az (*E*) egyedi szennyezettségi határérték megállapítása során az (1) bekezdés *ga*) pontjában meghatározottak szerint kell eljárni.

25. § (1) A környezetvédelmi hatóság a tényfeltárási záródokumentáció - illetőleg a területhasználat tekintetében szükség esetén az érintett önkormányzat bevonásával, az érvényben lévő, illetve a tervezett településrendezési terv - figyelembevételével dönt a záródokumentáció elbírálásáról, valamint a szennyezettséggel, károsodással kapcsolatos további feladatokról, így:

- a) a tényfeltárási folytatásáról;
- b) az (*E*) egyedi szennyezettségi határérték, illetőleg a (*D*) kármentesítési célállapot határérték megállapításáról;
- c) a beavatkozás elvégzésének szükségességéről, illetve a beavatkozás megvalósítási terve (a továbbiakban: beavatkozási terv) elkészítésének és benyújtásának elrendeléséről, amennyiben a szennyezettség meghaladja a (*D*) kármentesítési célállapot határértéket;
- d) a tényfeltárást követő kármentesítési monitoring elrendeléséről;
- e) a kármentesítés befejezéséről, ha minden körülmény együttes mérlegelése azt mutatja, hogy a további kármentesítési munkára nincs szükség.
- (2)

Beavatkozás

26. § (1) A 21. § (4) bekezdés *b*) pontja szerinti beavatkozás a 25. § (1) bekezdés *c*) pontja szerinti tevékenységekre vonatkozó hatósági határozat alapján kezdődik.

- (2) A beavatkozási terv tartalmi követelményeit a *8. számú melléklet* tartalmazza.
- (3) A környezetvédelmi hatóság a beavatkozási terv alapján dönt a beavatkozás elrendeléséről.
- (4) A beavatkozást elrendelő határozatnak - a közigazgatási hatósági eljárás általános szabályairól szóló törvényben előírt tartalmi követelményeken túlmenően - tartalmaznia kell, az okozó (felelős) által benyújtott beavatkozási tervre alapozottan:
  - a) a szennyezett, károsodott terület megnevezését, azonosítóit, a (*D*) kármentesítési célállapot határértéket a beavatkozási terv készítését elrendelő határozatnak megfelelően, továbbá a terület érzékenységi besorolását;
  - b) indokolt esetben kötelezést a szennyezett, károsodott területtel összefüggésben a beavatkozási terv benyújtásáig végzett munkálatok dokumentálására, és annak a hatósághoz való benyújtására, kivéve, ha az ügyfél ezt már megtette;
  - c) kötelezést a szennyezett, károsodott, illetve a kármentesítési munkálatokkal érintett területnek a kármentesítés céljából történő szabaddá tételére;
  - d) a szennyező anyag mennyiségének, minőségének meghatározására vonatkozó előírásokat;
  - e) a beavatkozás kiviteli tervére, a munkák ütemezésére vonatkozó előírásokat;
  - f) a kitermelt szennyező anyag tárolási, ártalmatlanítási tervére vonatkozó előírásokat;
  - g) a kárenyhítés, illetve kárfelszámolás megkezdésének és végrehajtásának határidejét;

h) a tényfeltárást követően üzemeltetett kármentesítési monitoring elfogadását;
i) a beavatkozás időtartama alatt üzemelő kármentesítési monitoring kivitelezésére és üzemeltetésére vonatkozó előírásokat;
j) az ügy szempontjából fontos egyéb feladatok elrendelését (így például: a károsodott terület megjelölését figyelmeztető táblákkal);

k) a 21. § (10) bekezdése alapján a külön jogszabály szerinti adatlapok benyújtásának előírását.

(5) A beavatkozási munkák megkezdését az azt megelőző tíz nappal be kell jelenteni a környezetvédelmi hatóságnak, amely a munkálatokat köteles ellenőrizni. A beavatkozási munkákat dokumentálni kell, különösen építési, üzemi naplóval. A beavatkozásról a környezetvédelmi hatóság a vízügyi igazgatóságot tájékoztatja.

(6) A beavatkozás során észlelteknél alapján, a kötelezett kezdeményezésére, indokolt esetben a hatóság engedélyezi a beavatkozási tervtől való eltérést, a terv módosítását.

27. § (1) A beavatkozás befejezését nyolc napon belül be kell jelenteni a környezetvédelmi hatóságnak, amely erről a vízügyi igazgatóságot tájékoztatja.

(2) Az (1) bekezdés szerinti bejelentésnek tartalmaznia kell az elrendelő határozat számát, tárgyát, a munka építési napló szerinti befejezésének időpontját, valamint a hatósági ellenőrző mintavétel biztosításának módját.

(3) Ellenőrző mintavételre a beavatkozási záródokumentáció elbírálásáig kerülhet sor.

28. § (1) A 9. számú melléklet szerinti tartalomnak megfelelő beavatkozási záródokumentációt a beavatkozási munkák befejezését követő harminc napon belül kell benyújtani a környezetvédelmi hatósághoz.

(2) A környezetvédelmi hatóság a belföldi jogsegély keretében megkeresett vízügyi igazgatóság véleményének figyelembevételével a beavatkozási záródokumentáció megérkezését követően határozatot hoz:

a) a beavatkozás elégtelensége esetén annak folytatásáról,

b) a további tényfeltárási elrendeléséről,

c) a záródokumentáció elfogadásával a beavatkozás befejezéséről és a kármentesítési monitoring elrendeléséről, vagy

d) a záródokumentáció elfogadásával a beavatkozás befejezéséről és a kármentesítés befejezéséről.

Kármentesítési monitoring

29. § (1) A kármentesítés a 21. § (4) bekezdés *a)*, illetve *b)* pontja szerinti szakaszaiban folytatott tevékenység környezetre gyakorolt hatását, eredményességét, továbbá a károsodás csökkenését, illetve megszűnését folyamatosan, illetőleg az egyes szakaszokat követő időszakokban a környezeti állapot változását a kötelezett kármentesítési monitoring keretében ellenőrzi.

(2)

(3) A kármentesítési monitoring magában foglalja annak

a) tervezését;

b) megvalósítását;

c) működtetését;

d) felülvizsgálatát;

e) megszüntetését.

(4) A kármentesítési monitoringra vonatkozó adatszolgáltatás a 21. § (10) bekezdés alapján a külön jogszabály szerinti adatlap felhasználásával történik.

30. § (1) A monitoringot elrendelő határozat tartalmazza:

a) a vizsgált környezeti elemek meghatározott paramétereinek észlelését, mérését, megfigyelését;

b) az észlelési, mérési, megfigyelési adatok gyűjtését, feldolgozását, nyilvántartását, rendszeres értékelését;

c) a monitorozást elrendelő hatósági határozat szerinti tartalmú és gyakoriságú adatszolgáltatást;

d) értékelő tanulmány készítését, határozatban megadott gyakorisággal;
e) a monitorozás módosítására vonatkozó felülvizsgálati terv készítését;
f) a monitoring, illetve annak részét képező létesítmények felszámolására, megszüntetésére vonatkozó terv készítését.

(2) A monitoring rendszer kialakítására és működtetésére vonatkozó tervet környezeti elemenként a 7. és 9. számú mellékletek szerinti tartalmi követelményeknek megfelelően kell elkészíteni.

(3) A monitoring rendszer működtetése során jelentkező, a tervezettől eltérő körülmények esetén a monitorozás módosítására vonatkozó (1) bekezdés e) pont szerinti felülvizsgálatot azonnal el kell rendelni, és az üzemeltetést a módosított üzemeltetési terv szerint kell végezni.

(4) A kármentesítési monitoringot

a) a (D) kármentesítés célállapot határértékének elérését követően legalább 4 évig,

b) a tartós környezetkárosodás teljes időtartama alatt folytatni kell.

(5) A (4) bekezdésben foglaltaktól a környezetvédelmi hatóság indokolt esetben eltérhet, különösen, ha a beavatkozás befejezése után az állapot megfigyeléséről más tevékenységhez kapcsolódó monitorozási kötelezettség keretében gondoskodnak.

(6) A kármentesítési monitoring jelentés, illetve záródokumentáció tartalmi követelményeit 10. számú melléklet határozza meg.

(7) A kármentesítési monitoring záródokumentáció alapján a környezetvédelmi hatóság a belföldi jogsegély keretében megkeresett vízügyi igazgatóság véleményének figyelembevételével határozatot hoz:

a) szükség esetén a 21. § (4) bekezdés a), illetve b) pontja szerinti kármentesítés végzéséről, esetleges kiegészítéséről;

b) a monitorozás folytatásáról;

c) a monitorozás befejezéséről;

d) a kármentesítés befejezéséről, ha minden körülmény együttes mérlegelése azt mutatja, hogy további kármentesítési munkára nincs szükség.

A kármentesítéssel összefüggő egyes rendelkezések

31. § (1) A kármentesítés során az eredeti környezetéből (helyéről) kitermelt és a szennyezett területen a kívánt mértékig a legjobb elérhető technika alkalmazásával sem ártalmatlanítható, elszállított szennyező anyagok kezelésére a hulladékokra vonatkozó külön jogszabályok előírásait kell alkalmazni.

(2) A környezetkárosodás megelőzésének és elhárításának rendjéről szóló külön jogszabály szerinti kárelhárítási feladatok ellátása után hátra maradt szennyezettség vizsgálatára, kármentesítési feladataira e rendelet előírásait kell alkalmazni.

(3) A kármentesítés során szakértői és tervezési feladatok elvégzésére a Kvt. 92. §-a szerinti - az adott szakterület, illetve résszakterületnek megfelelő - szakértőt vagy tervezői jogosultsággal rendelkező szakembert kell igénybe venni. Amennyiben a kármentesítés sajátosságai megkövetelik, a jogosultságoknak a kármentesítés adott szakaszának teljes folyamatát le kell fedniük.

(4) A műszaki beavatkozáshoz a 21. § (2) bekezdése szerinti felelős műszaki ellenőrt alkalmaz. Műszaki ellenőr az lehet, aki a vízgazdálkodási szakértői tevékenységről szóló jogszabály szerint vízföldtani szakterületre vonatkozó jogosultsággal rendelkezik, vagy a környezetvédelmi, természetvédelmi és tájvédelmi szakértői tevékenységről szóló jogszabály szerint környezetvédelem szakterületen víz- és földtani közeg védelem részterületre vonatkozó szakértői jogosultsággal rendelkezik. Építési tevékenységnek minősülő műszaki beavatkozás esetén a műszaki ellenőr alkalmazásának meg kell felelni az építési műszaki ellenőri, valamint a felelős műszaki vezetői szakmagyakorlási jogosultság részletes szabályairól szóló jogszabály előírásainak.

(5) A környezetvédelmi hatóság a jóváhagyást követő harminc napon belül megküldi adatgyűjtés, további adatszolgáltatás céljából a tényfeltárási, beavatkozási, kármentesítési monitoring záródokumentáció egy példányát a környezetvédelemért felelős miniszter által meghatározott

szervezet részére.

(6) Többfajta tevékenységhez vagy mulasztáshoz kapcsolódó, egymással összefüggő hatású pontszerű szennyezőforrások összessége esetében az (1)-(4) bekezdésekben foglaltak mellett a kármentesítést összehangoltan, több felelős esetében az egyetemleges felelősség érvényesítésével kell végezni, a Kvt. 102. §-a szerint.

(7) A kármentesítés egyes szakaszainak befejeztével a kármentesítés során létesített, feleslegessé vált építményeket, létesítményeket meg kell szüntetni úgy, hogy azok ne jelentsenek veszélyt az épített és a természeti környezetre.

(8)

(9) A kármentesítési műszaki beavatkozás során alkalmazott technológiai elemekre vonatkozóan a környezetvédelmi hatóság a megfelelés megítélésére alkalmas igazolás benyújtását kérheti, továbbá az alkalmazást kísérleti, próbaüzemi kipróbáláshoz kötheti.

32. § (1)

(2) A Kvt. 101. § (4) bekezdése szerinti ingatlan rendeltetésszerű használatát kizáró kármentesítésre csak akkor kerülhet sor, ha az más módon, más ingatlanról nem végezhető el, és ha az csak időlegesen korlátozza a rendeltetésszerű használatot.

(3)

(4) A kötelezett a kármentesítési munkák megkezdésének idejét az érintett terület tulajdonosával (kezelőjével, használójával) a tevékenység megkezdése előtt legalább 30 nappal közölni köteles.

VIII. A TARTÓS KÖRNYEZETI KÁROSODÁS

33. § (1) Tartós környezetkárosodásnak minősül, ha a rendelet hatálya alá tartozó tevékenység olyan károsodást okozott a földtani közegben, illetve a felszín alatti vízben, amely a természeti folyamatok vagy beavatkozás révén a tényfeltárási záródokumentáció elfogadásától számított öt éven belül sem csökken a *(D)* kármentesítési célállapot határérték alá.

(2) A pontszerű szennyezőforráshoz tartozó tartós környezeti károsodás tényfeltárást követően a környezetvédelmi hatóság a tényfeltárási eredménye alapján határozatot hoz, és azt a vázrajzzal együtt megküldi az illetékes, első fokon eljáró ingatlanügyi hatóságnak a tartós környezetkárosodás tényének feljegyzése végett. Az ingatlan-nyilvántartási feljegyzésben a tartós környezetkárosodás tényének feltüntetése mellett utalni kell a tény jellegét és mértékét megállapító jogerős határozatra, illetve az annak mellékletét képező vázrajzra.

(3) A (2) bekezdés szerinti határozatnak tartalmaznia kell a károsodás jellegét és mértékét az alábbiak szerint:

a) földtani közeg szennyező anyag által okozott károsodását, vagy

b) felszín alatti víz szennyező anyag által okozott károsodását, illetve

c) az a) és b) pont szerinti károsodást együtt, és

d) a károsodást okozó szennyező anyag vagy anyagcsoport megnevezését és mértékét (minimális és maximális koncentráció) tételesen, valamint

e) a tartós környezetkárosodás miatt a határozatban, vagy jogszabály alapján tartós környezetkárosodással összefüggésben megállapított kötelezettségeket (így például: területhasználati korlátozásokat, meghatározott *(D)* kármentesítési célállapotot, illetve annak elérését, vagy egy adott telephelyre megállapított *(E)* egyedi szennyezettségi határértéket), továbbá a monitoringot, illetve

f) a tartósan károsodott földterület nagyságát, vagy a b) pont szerinti esetben a károsodott térrész felszíni vetületének nagyságát, a (6) bekezdés alapján annak változását.

(4) Ha a károsodott területen több, különböző jellegű, illetve eltérő szennyező anyag által okozott tartós károsodás fordul elő, a (2) bekezdés szerinti határozatban valamennyit meg kell jelölni.

(5) A földtani közegben, illetve a felszín alatti vízben a tartós környezetkárosodás fennállását a környezetvédelmi hatóság a vízvédelmi hatóság bevonásával ellenőrzi:

a) ötévente rendszeresen;

b) a (3) bekezdés e) pontjában említett esetekben a jogerős kötelezettség megállapítását követő harminc napon belül;

c) az ügyfél kérelmére az általa szolgáltatott adatok (akkreditált mintavételezésre és vizsgálatokra) alapján;

d) ha a kármentesítési monitoring felszámolásra kerül.

(6) Az ellenőrzés eredménye alapján a környezetvédelmi hatóság intézkedik:

a) a tartós környezetkárosodás tényének ingatlan-nyilvántartásból való törléséről, ha a szennyezettség a (B) szennyezettségi határérték vagy ennél magasabb (Ab) bizonyított háttér-koncentráció esetén a (D) kármentesítési célállapot határérték alá csökkent;

b) a bejegyzett adatok nagyságrendet meghaladó változása esetén a változás ingatlan-nyilvántartásban történő átvezetéséről.

(7) A tartós károsodással érintett területek ingatlan-nyilvántartásba bejegyzésének kezdeményezésével egyidejűleg a hatóság közli határozatát az érintett önkormányzattal is. E szerint jár el a (6) bekezdés szerinti módosulások esetében is.

IX. A NYILVÁNTARTÁSI RENDSZER

A felszín alatti víz és a földtani közeg környezetvédelmi nyilvántartási rendszere (FAVI)

34. § (1) E rendelet tárgyával összefüggő irányítási, hatósági, szabályozási, nyilvántartási, tervezési, végrehajtási, ellenőrzési, statisztikai, tájékoztatási, adatszolgáltatási feladatok ellátása érdekében az érintett miniszterek gondoskodnak a nyilvántartási rendszerekhez való hozzáférésről és azok összehangolt működéséről.

(2) Ha jogszabály másként nem rendelkezik, a felszín alatti vizek és víztestek állapotával és a földtani közeg minőségével kapcsolatos nemzetközi adatszolgáltatásokért, valamint a felszín alatti vizek védelmére irányuló uniós jogi aktusok végrehajtásáról szóló jelentéstételi kötelezettségek teljesítésért - az érintett miniszterek bevonásával - a miniszter felelős.

(3) A környezetvédelemért felelős miniszter a Kvt. 49. §-a szerinti Országos Környezetvédelmi Információs Rendszer (a továbbiakban: OKIR) részeként, a felszín alatti víz veszélyeztetésével, terhelésével, szennyezésével, károsításával és kármentesítésével, továbbá mindezek hatásával összefüggő információk és adatok gyűjtésére, kezelésére és nyilvántartására az irányítása alá tartozó környezetvédelmi hatóságok útján állami feladatként, a Kvt. 66. § (3) bekezdése szerinti hatósági nyilvántartási rendszerrel összehangoltan működteti a Felszín alatti víz környezetvédelmi nyilvántartási rendszerét (a továbbiakban: FAVI).

(4)

(5) A FAVI az adminisztratív, azonosítási jellegű adatokon túlmenően a felszín alatti víz, a földtani közeg:

a) veszélyeztetésével, terhelésével, szennyezésével, károsításával járó tevékenységet folytatókra és tevékenységükre (így például: az elhelyezésre, bevezetésre),

b) veszélyeztetésére, terhelésére, szennyezésére, károsítására, továbbá kármentesítésére,

c) állapotára,

d) állapotával kapcsolatos követelményekre,

e) védelméhez kapcsolódó környezetvédelmi intézkedésekre,

f) a szennyező anyagok bevezetésére, elhelyezésére vonatkozó tilalmak és korlátozások alóli - a 9. § (6), 10. § (3) és (4), valamint a 11. § (2) bekezdései szerinti - mentességekre vonatkozó adatokat, információkat gyűjtő, nyilvántartó, feldolgozó és szolgáltató rendszer.

(6) A FAVI adatai

a)

b) az e rendeletben szabályozott adatszolgáltatásokból,

c) a hatósági intézkedésekből, valamint más jogszabályok előírásainak megfelelően a vízgazdálkodásért felelős miniszter által vezetett minisztérium, valamint a környezetvédelemért felelős minisztérium és szerveik tevékenysége során keletkező adatokból,

d) más szervektől átvett adatokból
származnak.

(7) A FAVI feladatainak ellátásához szükséges, a már működő országos adatszolgáltatások, illetve információs rendszerek keretében gyűjtött adatokat más állami szervektől történő adatátvétellel, szükség esetén erről szóló megállapodás keretében kell biztosítani.

35. § (1) A FAVI részére történő adatszolgáltatás körébe tartozik:

- a) a 13. § (1) bekezdés szerinti engedélyköteles tevékenységek bejelentése;
- b) a szennyezőforrások, szennyezett területek, kármentesítések országos számbavétele;
- c) a 34. § (3) bekezdéshez kapcsolódó környezeti monitoring rendszerek adatszolgáltatása;
- d) a mezőgazdasági eredetű nitrát szennyezéssel kapcsolatos adatszolgáltatás.

(2)

(3) Az adatszolgáltatónak gondoskodnia kell az adatszolgáltatáshoz kapcsolódó dokumentumok archiválásáról, illetve az adatokat előállító és továbbító eljárások dokumentálásáról.

(4) Az adatszolgáltatás során közölt adatok teljeskörűségéért, az adatszolgáltató érvényes számviteli szabályokkal, statisztikai rendszerrel, valamint egyéb nyilvántartási rendszereivel, mérési, megfigyelési adataival való egyezésért az adatszolgáltató a felelős.

(5) A vízvédelmi hatóság az (1) bekezdés a) és d) pontja szerinti adatokat a FAVI nyilvántartási rendszer keretében rögzíti, értékeli és szolgáltatja. Az (1) bekezdés b) pontja szerinti adatokat a FAVI-KÁRINFO nyilvántartási alrendszer keretében a környezetvédelmi hatóság rögzíti, értékeli és szolgáltatja. Az (1) bekezdés c) pontja szerinti adatokat a FAVI nyilvántartási rendszer keretében a 29. § (1) bekezdés szerinti kármentesítési monitoring esetében a környezetvédelmi hatóság, egyéb esetekben a vízvédelmi hatóság rögzíti, értékeli és szolgáltatja. Ezek mellett a területi vízügyi igazgatóság is adatot szolgáltat a FAVI részére.

(6)

(7) A FAVI adatai nyilvánosak és közérdekűek vagy a minősített adat védelméről szóló 2009. évi CLV. törvény alapján minősítettek. Az egyedi azonosítókkal nem rendelkező adatai statisztikai célra felhasználhatók a személyes adatok védelméről és a közérdekű adatok nyilvánosságáról szóló 1992. évi LXIII. törvény 19. § (3) bekezdésére is tekintettel.

(8) A minősített adatok átadása, átvétele, adatkezelése és szolgáltatása során a minősített adatok kezelésének rendjéről szóló 79/1995. (VI. 30.) Korm. rendelet előírásai szerint kell eljárni.

(9) A Központi Statisztikai Hivatal jogosult külön jogszabály alapján a FAVI adatbázis adatait egyedi azonosításra alkalmas módon, statisztikai felhasználás céljából, az adatvédelemre vonatkozó szabályok megtartása mellett - elektronikus módon is - átvenni.

(10) A FAVI működtetésében és használatában érintett szervezetek a FAVI-t érintő feladatokkal kapcsolatban legalább évente egyeztetést tartanak.

35/A. § Az adatszolgáltatást elektronikus úton kell megküldeni a felszín alatti víz és a földtani közeg környezetvédelmi nyilvántartási rendszer (FAVI) adatszolgáltatásáról szóló miniszteri rendelet szerinti adattartalommal.

35/B. § (1) Az adatszolgáltatónak gondoskodnia kell a dokumentumok, illetve az adatokat előállító és továbbító eljárások megfelelő archiválásáról.

(2) Az adatszolgáltatás során közölt adatok teljeskörűségéért, a bejelentésre kötelezettre érvényes számviteli szabályokkal, statisztikai rendszerrel, valamint egyéb nyilvántartási rendszereivel, mérési, megfigyelési adataival való egyezéséért a bejelentésre kötelezett a felelős.

35/C. § (1) Az adatszolgáltatás megfelelőségét az OKIR részét képező beépített automatikus ellenőrzési rendszer, valamint a vízvédelmi, illetve a környezetvédelmi hatóság ellenőrzi.

(2) Ha az OKIR automatikus ellenőrzési rendszere az adatszolgáltatásra kötelezett által megküldött adatlapokat az adatszolgáltatás kitöltésére vonatkozó követelmények alapján tartalmilag feldolgozhatónak ítéli, az adatszolgáltatást határidőre befogadottnak kell tekinteni.

(3) Ha a (2) bekezdés szerinti ellenőrzési rendszer az adatszolgáltatásra kötelezett által megküldött adat tartalmának ellenőrzése során hibát tár fel, erről az adatszolgáltató részére elektronikus értesítést küld.

35/D. § (1) A hatóság az adatszolgáltatásokat feldolgozza és ellenőrzi. A 16. § (4) bekezdés szerinti éves adatszolgáltatásokat minden év legkésőbb július 31-ig ellenőrzi. Ha a hatóság az ellenőrzés során az adatszolgáltatásra kötelezett által megküldött adatszolgáltatást megfelelőnek találja, az adatszolgáltatást teljesítettnek tekinti.

(2) Ha a hatóság az ellenőrzés során hibát tár fel, az ügyfelet erről haladéktalanul értesíti.

(3) A vízvédelmi, illetve környezetvédelmi hatóság az adatszolgáltatási, bejelentési kötelezettség teljesítésének elmulasztása vagy meg nem felelő teljesítése esetén kötelezi az adatszolgáltatót az előírás betartására.

(4) A (3) bekezdés szerint előírt adatszolgáltatási kötelezettség teljesítésének elmulasztása esetén a (3) bekezdés szerinti kötelezett a 36. § (1) bekezdés *c*) pontja szerint bírságot köteles fizetni.

X. A JOGKÖVETKEZMÉNYEK

A felszín alatti vizek védelmével kapcsolatos bírság

36. § (1) A tevékenységet folytató

a) a 10. § és a 11. § szerinti tilalmak és korlátozások megszegése,

b) jogerős kármentesítési beavatkozásra vonatkozó határozat végre nem hajtása,

c) az e rendeletben, illetve hatósági kötelezésben előírt adatszolgáltatási, bejelentési kötelezettség teljesítésének elmulasztása

miatt felszínalattivíz-védelmi bírságot (a továbbiakban: bírságot) köteles fizetni.

(2) A bírság egyenlő:

a) az (1) bekezdés *a*) pont szerinti tényállás esetén a tilalom megszegési tényezővel (FABa);

b) az (1) bekezdés *b*) pont szerinti tényállás esetén a szennyezettségi, károsodási tényezővel (FABb).

(3) A tilalom megszegési tényező (FABa) számítását a 11. számú melléklet A) pontja tartalmazza.

(4) A szennyezettségi, károsodási tényező (FABb) a 11. számú melléklet B) pontjában szereplő képlet szerinti számítás eredménye.

(5) A 11. számú melléklet I. pontjában és B) pontjában meghatározott képletet külön-külön kell alkalmazni

a) az egyes szennyező anyagokra,

b) felszín alatti víz, illetve földtani közeg szennyezésére, károsodására amelyek eredményeinek összege adja meg a fizetendő bírságot.

A bírság megállapításának szabályai

37. § (1) A tevékenység folytatóját bírság megfizetésére kell kötelezni, ha a tevékenység folytatására vonatkozó előírásokat, illetve bejelentési, adatszolgáltatási kötelezettségét nem vagy nem megfelelően teljesítette, és a hatóság e rendelet [35/D. § (3) bekezdése, 19. § (9) bekezdés *d*) pontja, 22. § (3) bekezdése és 26. § (4) bekezdése] alapján az előírás betartását rendelte el.

(2) A bírság mértéke az (1) bekezdés szerinti tényállás esetén, a mulasztás, illetve az előírások megszegésének mértékétől függően 50 000-300 000 Ft közötti összeg.

(3)

(4) A (3) bekezdés alapján kiadott határozatban megállapított határidő letelte után - a kötelezettség teljesítéséig - a bírság ismételtelen kiszabható.

38. § (1) A vízvédelmi hatóság, illetve a környezetvédelmi hatóság a 36. § (1) bekezdés szerinti bírságot az e rendelet 11. számú melléklete szerinti számításokhoz szükséges, hivatalból rendelkezésére álló, továbbá számára a tevékenységet folytató által szolgáltatott alapadatok

ismeretében állapítja meg.

(2) Tilalom megszegése esetén a 36. § (2) bekezdés *a*) pontja szerinti bírságot a vízvédelmi hatóság, illetve a környezetvédelmi hatóság a tényfeltárás vagy a szűkített tényfeltárás elfogadását követően állapítja meg.

(3) Ha a környezetvédelmi hatóság kármentesítési beavatkozást rendel el, és a kármentesítési kötelezettség teljesítésének időpontja vagy módja a határozatnak nem felel meg, akkor a hatóság e tény megállapítását követően kiszabja a 36. § (2) bekezdés *b*) pontja szerinti bírságot.

39. § (1) A vízvédelmi hatóság, illetve a környezetvédelmi hatóság a bírság megfizetésére legfeljebb 3 hónapos határidőt állapít meg.

(2) Korábban elszennyeződött, illetve károsodott területen, a korábbival azonos szennyező anyaggal történő szennyezés esetében, a korábbi szennyezésért nem felelős szennyezőre vonatkozó, a 36. § (2) bekezdés *b*) pontja szerinti bírság megállapításakor a szennyező anyag koncentrációjának, illetve az érintett terület nagyságának növekményét kell figyelembe venni.

(3) A felelőssel szemben ugyanazon a területen a korábban bekövetkezett és az új szennyezésért a 36. § (1) bekezdés *b*) pontja szerinti bírság ismételt is kivethető.

(4) A 31. § (6) bekezdés szerinti, több felelőshöz tartozó, egymással összefüggő hatású pontszerű szennyezőforrás esetében, a Kvt. szerint az egyetemleges felelősség érvényesítésével kell a 36. § (2) bekezdés *b*) pontja szerinti bírságot megállapítani.

 (5) A bírságot az országos vízügyi hatóság Magyar Államkincstárnál vezetett központosított beszedési számlájára kell megfizetni, a vízvédelmi hatóság által kivetett környezetvédelmi bírságokra vonatkozó egyéb jogszabályok rendelkezéseinek megfelelő alkalmazásával.

 (6) A környezetvédelmi hatóság által a kármentesítési eljárás során és a földtani közeg szennyezése kapcsán kiszabott bírságot a környezetvédelmi hatóság Magyar Államkincstárnál vezetett központosított beszedési számlájára kell megfizetni, a környezetvédelmi hatóság által kivetett környezetvédelmi bírságokra vonatkozó egyéb jogszabályok rendelkezéseinek megfelelő alkalmazásával.

A bírság elrendelése szűkített tényfeltárás alapján

40. § (1) A felszín alatti vizekbe történő bevezetésre vonatkozó 10. § szerinti tilalom megszegése esetén, a környezetvédelmi hatóság a tevékenység folytatóját szűkített tényfeltárás elvégzésére kötelezheti.

(2) A szűkített tényfeltárás a felszín alatti vízbe közvetlenül bevezetett, illetőleg a felszín alatti vizet veszélyeztető anyagok minőségének, mennyiségének megállapítására, a felszín alatti vízbe jutó szennyező anyag lehatolási mélységének meghatározására terjed ki.

(3) A bírságot a környezetvédelmi hatóság a szűkített tényfeltárás elfogadását követően annak eredményei, illetve hatósági mérések alapján állapítja meg, függetlenül a kármentesítési beavatkozás elrendelésétől.

(4) Ha kármentesítési beavatkozás elrendelésére is sor kerül, a szennyezettségi, károsodási tényező (FABb) szerinti bírság elrendelése a 36. § (4) bekezdésében foglaltak szerint történik.

XI. VEGYES, ZÁRÓ ÉS ÁTMENETI RENDELKEZÉSEK

41. § (1) E rendelet - a (2) és (3) bekezdésben foglalt kivételekkel - a kihirdetését követő 15. napon lép hatályba.

(2) E rendelet

a) 2. számú melléklete 2005. január 1-jén lép hatályba;

b) 22. §-a (1) bekezdésének *b*) pontjában foglaltak 2005. május 1-jén lépnek hatályba.

c)

(3) A kiemelten érzékeny felszín alatti vízminőség-védelmi területeken a már minőségében károsodott felszín alatti víz, földtani közeg károsodása esetén, a 21. § (2) bekezdés szerinti

kötelezettek, legkésőbb 2015. december 22-ig biztosítania kell a károsodás megszüntetését, illetve a környezetvédelmi hatóság által meghatározott (E) egyedi szennyezettségi vagy (D) kármentesítési célállapot határérték elérését.

(4) E rendelet hatálybalépésekor folyamatban levő a 13. § (1) bekezdés

a) a)-c) pontjaiban meghatározott tevékenységeknek - az (5)-(10) bekezdésekben foglalt kivételekkel - 2015. december 31-ig;

b)

meg kell felelni e rendelet előírásainak. Az a) pont szerinti tevékenységek megfeleléséhez szükséges intézkedéseket a külön jogszabály szerinti vízgyűjtő-gazdálkodási tervben elő kell irányozni.

(5) A veszélyes anyagokat tartalmazó anyagok elhelyezésére, bevezetésére vonatkozó, valamint az ivóvízbázisokat, a vízi vagy szárazföldi ökoszisztémákat veszélyeztető tevékenységeknek 2007. október 31-ig, továbbá az egységes környezethasználati engedélyhez kötött tevékenységek esetében a külön jogszabály szerint kell megfelelni a rendelet előírásainak.

(6) A veszélyes anyagokat nem tartalmazó, 2000. január 1. előtt létesített települési folyékony hulladék elhelyező helyek csak abban az esetben működtethetők 2016. december 31. után, ha részletes monitoring hálózatban mért, az elhelyezett szennyező anyagokra kiterjedő, legalább 6 éves vizsgálati adatsorok bizonyítják, hogy az elhelyezés nem okozott (B) szennyezettségi határértéket meghaladó szennyezettségi állapotot a felszín alatti vízben és nem mutatkozik a szennyezőanyagok koncentrációiban emelkedő tendencia.

(7) A (4) bekezdésben rögzített határidő nem vonatkozik a külön jogszabályban meghatározott, az állattartó telepek trágyatároló műtárgyainak kialakítására.

(8) A (4) bekezdésben rögzített határidő nem vonatkozik a hulladékgazdálkodásról szóló 2000. évi XLIII. törvény (a továbbiakban: Hgt.) hatálya alá tartozó, lerakással ártalmatlanítható hulladék lerakására szolgáló létesítményekre, ha az a törvény hatálybalépése előtt létesült. Az ilyen létesítménynek legkésőbb 2009. július 15. napjáig meg kell felelniük a vonatkozó jogszabályi és hatósági előírásoknak. Az e rendeletben és a hulladéklerakással, valamint a hulladéklerakóval kapcsolatos egyes szabályokról és feltételekről szóló külön jogszabályban foglaltakat nem teljesítő hulladéklerakó legkésőbb 2009. július 15-ig üzemelhet.

(9)

(10) Azon tevékenységeknek, melyekre a területérzékenységi besorolás e rendelet szerinti változása miatt szigorúbb követelmények vonatkoznak, legkésőbb 2007. október 31-ig meg kell felelni e rendelet előírásainak.

(11) E rendelet hatálybalépésekor:

a) már folyamatban levő a 13. § (1) bekezdés szerinti tevékenységek esetében e rendelet előírásait a tevékenység felülvizsgálatát követően, illetve a kármentesítések engedélyezése során a kármentesítés új szakaszától kell alkalmazni;

b)

c) működő felszín alatti vízből történő felszíni víz pótlása természetvédelmi érdekből 2009. december 22-e után csak akkor folytatható, ha a vízgyűjtő-gazdálkodási terv azt tartalmazza.

(12) Amennyiben az alprogram irányításával megbízott szervezet megnevezésének közzététele az R. alapján korábban már megtörtént és abban változás nem következett be, e rendelet hatálybalépésével a kijelölés jogfolytonosnak tekintendő.

(13)

(14) A 16. § (2) bekezdés a) pontja és (3) bekezdés a) pontja szerinti esetekben, amennyiben az engedélykérelem benyújtására 2014. november 15. és 2015. március 1. között kerül sor, az adatszolgáltatás beadásának határideje 2015. március 31.

42. § Ha az érintett szerv az elektronikus ügyintézés az elektronikus ügyintézés és a bizalmi szolgáltatások általános szabályairól szóló 2015. évi CCXXII. törvény 108. § (2) bekezdése szerint 2018. január 1-jét megelőzően vállalta. Ezen vállalás hiányában 2017. december 31-ig az érintett szerv vonatkozásában az elektronikus kapcsolattartásra e rendelet 2016. december 31-én hatályos

rendelkezéseit kell alkalmazni.

43-44. §

45. §

46. § Felszín alatti vizekbe történő - határon túlnyúló hatású - bevezetések esetében, a bevezetést engedélyezni szándékozó hatóság a környezeti hatásvizsgálat elvégzéséhez kötött tevékenységek köréről és az ezzel kapcsolatos hatósági eljárás részletes szabályairól szóló külön jogszabály szabályai szerint jár el.

47. § (1) E rendelet alkalmazása során a mintavételezéseket, valamint a felszín alatti víz és földtani közeg vizsgálata esetén a földtani közeg és a felszín alatti víz szennyezéssel szembeni védelméhez szükséges határértékekről és a szennyezések méréséről szóló rendelet szerint kell eljárni.

(2) Az e rendelet végrehajtását szolgáló, a felszín alatti víz, illetve a földtani közeg kémiai vizsgálatának eredményeit tartalmazó dokumentációban fel kell tüntetni az alkalmazott szabvány számát vagy meg kell nevezni a miniszter által közzétett közleményben szereplő, alkalmazott vizsgálati módszert, illetve szabvány vagy közleményben közzétett módszer hiányában meg kell adni az alkalmazott eljárás leírását.

(3) A felszín alatti vizekkel kapcsolatos vizsgálatot, illetőleg a mintavételeket - ideértve a földtani közegre irányuló vizsgálatokat is - csak arra jogosultsággal rendelkező, akkreditált szervezet (laboratórium) végezheti.

48. § (1) Ez a rendelet

a) a környezetre vonatkozó egyes irányelvek végrehajtásáról szóló jelentések egységesítéséről és ésszerűsítéséről szóló, 1991. december 23-i 91/692/EGK tanácsi irányelv 2. cikk (1) bekezdésének, valamint I. melléklet *f)* pontjának;

b) a vízvédelmi politika terén a közösségi fellépés kereteinek meghatározásáról szóló, 2000. október 23-i 2000/60/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv 2. cikkének, 4. cikk (1) bekezdésének, 11. cikk (3) és (5) bekezdésének, 23. cikkének, valamint V. mellékletének;

c) a környezeti károk megelőzése és felszámolása tekintetében a környezeti felelősségről szóló, 2004. április 21-i 2004/35/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv 2. cikk 1. pont *c)* alpontjának, 2. cikk 8. és 15. pontjának, 7. cikk (1) és (2) bekezdésének, 11. cikk (1) és (2) bekezdésének, 17. cikk 1. és 2. franciabekezdésének, 19. cikk (1) bekezdésének, valamint II. mellékletének;

d) a felszín alatti vizek szennyezés és állapotromlás elleni védelméről szóló, 2006. december 12-i 2006/118/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv 2. cikk 1-5. pontjának, 3. cikk (1)-(2) és (5)-(6) bekezdésének, 4. cikk (2)-(3) és (5) bekezdésének, 5. cikk (1)-(2) és (5) bekezdésének, 6. cikkének, 11. cikkének, 12. cikkének, valamint I. mellékletének és II. melléklet A. és B. részének;

e) a szén-dioxid geológiai tárolásáról, valamint a 85/337/EGK tanácsi irányelv, a 2000/60/EK, a 2001/80/EK, a 2004/35/EK, a 2006/12/EK és a 2008/1/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv, valamint az 1013/2006/EK rendelet módosításáról szóló, 2009. április 23-i 2009/31/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv 7. cikk 3. pontjának, 12. cikk (1) és (3) bekezdésének;

f) az ipari kibocsátásokról (a környezetszennyezés integrált megelőzése és csökkentése) című, 2010. november 24-i 2010/75/EU európai parlamenti és tanácsi irányelvnek;

g) a felszín alatti vizek szennyezés és állapotromlás elleni védelméről szóló 2006/118/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv II. mellékletének módosításáról szóló, 2014. június 20-i 2014/80/EU bizottsági irányelvnek való megfelelést szolgálja.

(2) Ez a rendelet

a) a vízügyi ágazatra vonatkozó irányelvekkel kapcsolatos kérdőívekről szóló, 1992. július 27-i 92/446/EGK határozat módosításáról szóló, 1995. július 25-i 95/337/EK bizottsági határozat melléklete V. pontjának;

b) az Európai Szennyezőanyag-kibocsátási és -szállítási Nyilvántartás létrehozásáról, valamint a 91/689/EGK és a 96/61/EK tanácsi irányelv módosításáról szóló, 2006. január 18-i 166/2006/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet 5. cikk (3) és (5) bekezdésének, valamint 20. cikkének

végrehajtásához szükséges rendelkezéseket állapít meg.

1. számú melléklet a 219/2004. (VII. 21.) Korm. rendelethez

A fő szennyező anyagok indikatív listája

I. Jegyzék a veszélyességük alapján K1 minősítésű anyagokra

Az I. Jegyzék a következőkben felsorolt anyagféleségekhez és csoportokhoz tartozó meghatározott anyagokat tartalmazza azok kivételével, amelyek toxicitás, lebomlás és az emberi szervezetben való felhalmozódás szempontjából kis kockázatot jelentenek és nem sorolandók az I. Jegyzékbe.

1. Szerves halogén vegyületek és olyan anyagok, amelyek a vízi környezetben szerves halogéneket képezhetnek.
2. Szerves foszforvegyületek.
3. Szerves ónvegyületek.
4. Anyagok és készítmények vagy ezek lebomlási termékei, amelyekről bebizonyosodott, hogy karcinogén vagy mutagén tulajdonságokkal rendelkeznek vagy pedig olyan tulajdonságokkal, amelyek kedvezőtlen hatással vannak a szteroidogén, thyroid, szaporodási vagy endokrin függő funkciókra a vízi környezetben vagy azon keresztül.
5. Higany és vegyületei.
6. Kadmium és vegyületei.
7. Perzistens szénhidrogének és perzisztens vagy bioakkumulációra hajlamos szerves toxikus anyagok.
8. Cianidok.

II. Jegyzék a veszélyességük alapján K2 minősítésű anyagokra

Azok az anyagok, amelyek a toxicitás, a lebomlás és élő szervezetbe való felhalmozódás szempontjából a II. Jegyzéknek felelnek meg a II. Jegyzékbe sorolandók. A II. Jegyzék a következőkben felsorolt anyagféleségekhez és csoportokhoz tartozó egyes anyagokat és anyagkategóriákat tartalmazza, amelyek a felszín alatti vízre káros hatást fejthetnek ki.

1. Az I. Jegyzékben nem szereplő félfémek és fémek, valamint vegyületeik, különösen a következő fémek és félfémek:
  - 1.1. Cink,
  - 1.2. Réz,
  - 1.3. Nikkel,
  - 1.4. Króm,
  - 1.5. Ólom,
  - 1.6. Szelén,
  - 1.7. Arzén,
  - 1.8. Antimon,
  - 1.9. Molibdén,
  - 1.10. Titán,
  - 1.11. Ón,
  - 1.12. Bárium,
  - 1.13. Berillium,
  - 1.14. Bór,
  - 1.15. Urán,
  - 1.16. Vanádium,

- 1.17. Kobalt,
- 1.18. Tallium,
- 1.19. Tellúr,
- 1.20. Ezüst.
2. Az I. Jegyzékben nem szereplő biocidek, növényvédő szerek és ezek származékai.
3. Ásványolajok és más szénhidrogének, amelyek toxicitás, lebomlás és az emberi szervezetben való felhalmozódás szempontjából kis kockázatot jelentenek és ezért nem sorolandók az I. Jegyzékbe.
4. A felszín alatti víz ízét és/vagy szagát rontó anyagok, valamint olyan vegyületek, amelyek ilyen anyagok képződését okozzák e vizekben, és ezzel a vizet emberi fogyasztásra alkalmatlanná teszik.
5. Mérgező vagy bomlásálló szerves szilíciumvegyületek, valamint olyan vegyületek, amelyek ilyen anyagok képződését okozzák a vízben, kivéve azokat, amelyek biológiailag ártalmatlanok vagy gyorsan átalakulnak a vízben ártalmatlan anyagokká.
6. Szervetlen foszforvegyületek, valamint az elemi foszfor.
7. Fluoridok.
8. Ammónia és nitritek.
9. Az eutrofizációt elősegítő anyagok (különösen a nitrátok és a foszfátok).
10. Szuszpenzióban lévő anyagok.
11. Az oxigénháztartásra kedvezőtlen hatással levő anyagok (amelyek olyan paraméterekkel mérhetők, mint a BOI és KOI).

2. számú melléklet a 219/2004. (VII. 21.) Korm. rendelethez

Felszín alatti víz állapota szempontjából érzékeny területek besorolása

A vizsgálatok során az adott érzékenységi kategóriába tartozás szempontjai a következők:

1. Felszín alatti víz állapota szempontjából fokozottan érzékeny terület

a) Üzemelő és távlati ivóvízbázisok, ásvány- és gyógyvízhasznosítást szolgáló vízkivételek - külön jogszabály szerint - kijelölt, illetve előzetesen lehatárolt belső-, külső- és jogerős vízjogi határozattal kijelölt hidrogeológiai védőterületei.

b) Azok a karsztos területek, ahol a felszínen, vagy 10 m-en belül a felszín alatt mészkő, dolomit, mész- és dolomitmárga képződmények találhatóak.

c) A vízgazdálkodásról szóló 1995. évi LVII. törvény szerint állami tulajdonban lévő felszíni állóvizek mederéltől számított 0,25 km széles parti sávja, külön jogszabály szerint regisztrált természetes fürdőhely esetében a mederéltől számított 0,25-1,0 km közötti övezete is.

d) A Nemzetközi Jelentőségű Vadvizek jegyzékébe felvett területek, továbbá a külön jogszabály szerinti Natura 2000 vizes élőhelyei.

2. Felszín alatti víz állapota szempontjából érzékeny terület

a) Azok a területek, ahol a csapadékból származó utánpótlódás sokévi átlagos értéke meghaladja a 20 mm/évet.

b) Azok a felszín alatti víz állapota szempontjából fokozottan érzékeny területek közé nem tartozó területek, ahol a felszín alatt 100 m-en belül mészkő, dolomit, mész- és dolomitmárga képződmények találhatóak.

c) Azok a területek, ahol a porózus fő vízadó képződmény teteje a felszín alatt 100 m-en belül található.

d) A vízgazdálkodásról szóló 1995. évi LVII. törvény szerint állami tulajdonban lévő felszíni állóvizek mederéltől számított 0,25-1,0 km közötti övezete.

e) Az 1. d) pontban nem említett, külön jogszabály által kijelölt védett természeti területek.

3. Felszín alatti víz állapota szempontjából kevésbé érzékeny terület

Egyéb, az 1-2. pontokba nem tartozó területek.

3. számú melléklet a 219/2004. (VII. 21.) Korm. rendelethez

A felszín alatti vízre vonatkozó minőségi előírások

1. A felszín alatti vizek kémiai állapotának a 4. §-sal összhangban történő értékelése során minden esetben figyelembe kell venni az alábbi minőségi előírásokat:

a) nitrát: 50 mg/l;

b) növényvédő szer aktív anyagai, beleértve a megfelelő anyagcseretermékeket, bomlástermékeket és reakciótermékeket: 0,1 µg/l, továbbá 0,5 µg/l (összes).

2. A növényvédő szerekre vonatkozó minőségi előírásoknak az e rendelet céljaira meghatározott alkalmazásának eredményei nem sérthetik a növényvédő szerekre és a biocid termékekre vonatkozó, külön jogszabályban előírt kockázatértékelési eljárások eredményeit.

3. E rendelettel összhangban egyes szennyező anyagokra szigorúbb küszöbértékeket kell megállapítani, amennyiben egy adott felszín alatti víztest esetében úgy ítéltető meg, hogy a felszín alatti víz minőségi előírásai a kapcsolódó felszíni víztestekre a külön jogszabályban foglaltak alapján meghatározott környezeti célkitűzések teljesítésének elmulasztását, vagy az ilyen víztestek ökológiai vagy kémiai minőségének jelentős romlását, vagy a közvetlenül a felszín alatti víztesttől függő szárazföldi ökoszisztémák jelentős károsodását eredményezhetik. Az ilyen küszöbértékekkel kapcsolatban szükséges programokat és intézkedéseket a vizek mezőgazdasági eredetű nitrát szennyezéssel szembeni védelméről szóló külön jogszabály hatálya alá tartozó tevékenységekre is alkalmazni kell.

4. számú melléklet a 219/2004. (VII. 21.) Korm. rendelethez

Az engedély és az állásfoglalás iránti kérelem tartalma

A 13. § szerinti engedélyköteles tevékenységet megkezdő, illetve a rendelet hatálybalépésekor már folyamatban lévő engedélyköteles tevékenységet folytató által benyújtott kérelem következőkben részletezett tartalmi követelményei közül az I. részbe tartozó törzsadatokat bármely engedélyköteles tevékenység engedély, állásfoglalás iránti kérelmének tartalmaznia kell, a II. részben szereplő kiegészítő adatokat a 13. § (1) bekezdés *b)*, *c)*, *d)* pontjaiban foglaltak esetén kell közölni.

I. Törzsadatok

1. A kérelmező tevékenységi köre ezen belül kiemelve azt, amelyhez az engedélyköteles tevékenység kapcsolódik.

2. Az engedélyköteles tevékenység folytatásának módja, helye (település név, hrsz. szám), feltüntetve a hely területi kiterjedését is. Az engedélyköteles tevékenység folytatása helyének (a továbbiakban: érintett terület) tulajdonosa, az érintett terület használata, valamint az érintett területtel közvetlenül szomszédos, annak 500 m-es környezetében lévő területek használata.

3. Az engedélyköteles tevékenység folytatása során a felszín alatti vízbe, a földtani közegbe kerülő anyag fajtája, jellemző mennyisége, a szennyező anyag, s azon belül e rendelet 1. számú melléklete, továbbá külön jogszabály szerinti szennyező anyag tartalma (a koncentrációérték megadásával), és ezek időbeli változása.

4. Az érintett terület érzékenységi besorolása, illetve annak nem kielégítő volta, esetleges hiánya esetén az érzékenységre vonatkozó, egyedi lokális érzékenységi vizsgálat eredményei.

5. Az engedélyköteles tevékenység folytatása során a felszín alatti vízbe, a földtani közegbe kerülő anyag(ok), továbbá az ezek lebomlásával, átalakulásával keletkező anyag(ok) felszín alatti vízben, földtani közegben való viselkedésére (átalakulására, megkötődésére, terjedésére) vonatkozó

előrejelzések.

6. A kérelem benyújtását megelőzően az engedélyköteles tevékenységre, annak felszín alatti vízre, földtani közegre gyakorolt hatására vonatkozó vizsgálatok eredményeinek ismertetése, a vizsgálati módszerek megjelölésével, amennyiben vizsgálatok elvégzésére sor került.

7. A környezetvédelmi megelőző intézkedések terve, ezen belül különösen

a) a műszaki védelem engedélyezési terve,

b) a monitoring kialakítási és üzemeltetési terve,

c) időszakos vízfolyásba történő tisztított, közműves települési szennyvíz bevezetése esetén, ha a mérési lehetőség eddig nem volt biztosított és szükséges, a vízfolyásban a vízszint és vízhozam mérésének terve beleértve a vízszint és vízhozam méréséhez szükséges műtárgy tervét is.

8. A 16. § (1) bekezdés szerinti részletes vagy egyszerűsített adatlap 35/C. § (2) bekezdés szerinti benyújtását és befogadását igazoló, az adatszolgáltató részére elektronikus úton megküldött visszaigazolás.

II. Kiegészítő adatok

1. Az érintett terület és a hatásterület koncepcionális modelljének (így különösen természeti adottságainak, földtani, hidrogeológiai és talajtani viszonyainak, érzékenységének) bemutatása, továbbá a talaj és altalaj esetleges tisztító hatásának jellemzése.

2. A felszín alatti víz és a földtani közeg állapotának vizsgálata, az engedélyköteles tevékenység következtében fellépő hatásokkal szembeni érzékenység jellemzése.

3. Az engedélyköteles tevékenység folytatása során a felszín alatti vízbe, a földtani közegbe kerülő anyag(ok), továbbá az ezek lebomlásával, átalakulásával keletkező anyag(ok) által okozott várható terhelés becsült hatásterületének (a továbbiakban: hatásterület) meghatározása. A hatásterület meghatározása során a külön jogszabály felszín alatti vízre, földtani közegre vonatkozó szabályait kell alkalmazni.

4. Az engedélyköteles tevékenység felszín alatti vízre, földtani közegre gyakorolt hatásának előrejelzése a hatásterületre kiterjedően bemutatva az e rendeletben meghatározott kritériumokat.

5. Az engedélyköteles tevékenység következtében fellépő emberi egészségi, környezeti (ez utóbbiba beleértve a felszín alatti vízben a szennyezőanyag emelkedő tendenciája kialakulásának veszélyét is) kockázat meghatározása, értékelése.

6. Bevezetés esetén más megoldás lehetőségének műszaki és gazdasági vizsgálata, illetve a tervezett bevezetésnél hatékonyabb megoldás hiányának indokolása. Időszakos vízfolyásba történő bevezetés esetén a vizsgálatnak ki kell terjednie legalább az állandó vízfolyásba történő bevezetés, illetve a teljes vagy részleges mezőgazdasági felhasználás lehetőségeire.

7.

5. számú melléklet a 219/2004. (VII. 21.) Korm. rendelethez

Az engedély és az állásfoglalás tartalma

Az engedélyköteles tevékenységre vonatkozó, a vízvédelmi hatóság által kiadott engedély, illetve állásfoglalás - a hatósági határozatok a közigazgatási hatósági eljárás általános szabályairól szóló törvény szerinti kötelező tartalmi elemein túlmenő - tartalmi követelményei a következők:

1. Az engedélyköteles tevékenység folytatásának helye, az érintett terület (település név, hrsz. szám feltüntetve a hely területi kiterjedését is) és a tevékenység folytatásának módja.

2. Az engedélyköteles tevékenység folytatása során a felszín alatti vízbe, illetve a földtani közegbe kerülő egyes anyag(ok) engedélyezett legnagyobb mennyisége egy vagy több meghatározott időszak során, az anyagfajták, s azon belül e rendelet 1. számú melléklete, továbbá az e rendelethez kapcsolódó továbbá külön jogszabály szerinti szennyező anyag tartalma [kibocsátási paraméterek, illetve ezen anyagok koncentrációjára vonatkozó követelmények (B)

szennyezettségi határérték vagy (*E*) egyedi szennyezettségi határérték].

3. A tevékenység folytatásának feltételeként meghatározott környezetvédelmi megelőző intézkedések, amelyekkel megakadályozható a felszín alatti víz veszélyeztetése, a felszín alatti víz és a földtani közeg szennyezettségének bekövetkezése, e rendelet 11. §-a szerinti tilalmak megsértése, különös tekintettel az engedélyköteles tevékenység során a felszín alatti vízbe, illetve a földtani közegbe kerülő anyagok jellegére és koncentrációjára, a befogadó környezet adottságaira, és elsősorban az ivó-, ásvány- és gyógyvizek, termásvizek beszívargási területeinek közelségére:

a) a műszaki védelem fajtája, jellemzői,

b) az engedélyköteles tevékenység folytatása során a felszín alatti vízbe, illetve a földtani közegbe kerülő, valamint a térszínen elfolyó vizek rendszeres észlelését, továbbá a felszín alatti víz és a földtani közeg állapotának megfigyelését lehetővé tevő monitoring létesítésével és üzemeltetésével kapcsolatos követelmények.

4. A tevékenység mennyiségi jellemzőire, a tevékenység folytatására vonatkozó követelmények.

5. Az ellenőrzés és dokumentálás, valamint a hatóság részére történő adatszolgáltatás szabályai.

6. Az engedély, állásfoglalás hatálya.

7. Változások, amelyeket - az engedélyben meghatározott adatszolgáltatáson túlmenően, annak bekövetkezését követő 15 napon belül - az engedélyes e rendelet 16. § (1) bekezdése szerint köteles bejelenteni a vízvédelmi hatóságnak és a vízügyi igazgatóságnak:

a) a tevékenység folytatójának változása;

b) a tevékenység helyének változása;

c) a tevékenység folytatásának módjában bekövetkező, a felszín alatti vízre, a földtani közegre gyakorolt hatás szempontjából lényeges változás;

d) a tevékenység mennyiségi jellemzőiben, folytatásának körülményeiben bekövetkező, a felszín alatti vízre, a földtani közegre gyakorolt hatás szempontjából lényeges változás;

e) az engedélyben meghatározott kibocsátási paramétereket meghaladó kibocsátás, a (*B*) szennyezettségi határértéket meghaladó felszín alatti víz, földtani közeg állapot;

f) a felszín alatti víz, illetve a földtani közeg állapotában tapasztalható

fa) trendszerű, egyirányú változás,

fb) ugrásszerű változás,

fc) új szennyező anyag által okozott szennyezettség észlelése,

fd) más - az ismertén kívüli - környezeti elem szennyezettségének észlelése;

g) a környezetvédelmi megelőző intézkedések engedélyben foglalt feltételektől való lényeges eltérése, a változás hatása az engedély szerinti egyéb feltételekre.

6. számú melléklet a 219/2004. (VII. 21.) Korm. rendelethez

A felszín alatti víz, a földtani közeg veszélyeztetésének, szennyezettségének, illetve károsodásának megállapítására tartott helyszíni szemle jegyzőkönyvének tartalmi követelményei

A felszín alatti víz, illetve a földtani közeg szennyezettség, illetve károsodás valószínűségének megállapítására tartott helyszíni szemle jegyzőkönyvének - a közigazgatási hatósági eljárás általános szabályairól szóló törvényben előírtakon túlmenően - tartalmi követelményei:

1. Az okozó (felelős) neve, címe, ha ezek egyértelműen megállapíthatóak, illetve az ezzel kapcsolatos nyilatkozatok, az okozó (felelős) ismertségének hiányában tényfeltárással kötelezhető neve, címe.

2. A helyszín leírása, beleértve a természetes és a művi környezet jellemzését, valamint a terület használatát. Az érintett terület régészeti jelentősége, illetőleg műemléki védelme.

3. A felszín alatti víz, illetve a földtani közeg szennyezettség, illetve károsodás valószínűségének megállapítását alátámasztó tényezők, azaz

a) a szennyezőforrások, a potenciális szennyezőforrások kibocsátásai, tevékenységük volumene, jellemzői, illetve

b) az elszennyeződött terület szennyezettségére, illetve károsodására vonatkozó információk, ezen belül különösen

ba) a szennyezettség, illetve károsodás mértékére vonatkozó, mérési eredményeken alapuló információk,

bb) szennyezettség, károsodás látható jeleire és becsült mértékére vonatkozó információk figyelemmel az élővilág esetleges károsodására is.

4. A felszín alatti víz, illetve a földtani közeg szennyezettség, illetve károsodás valószínűségének megállapításakor feltételezhető okokat, külön rögzítve, ha rendkívüli esemény történt.

5. Az ellenőrzés megállapításai, kitérve a szennyezettség, illetve károsodás mértékére vonatkozó, mérési eredményeken alapuló információk és a (B) szennyezettségi határérték és a mért értékek összevetésére.

6. A szennyező anyag lehetséges mennyiségére vonatkozó információk, adatok és becslések, megjelölve ezek forrását.

7. A kárenyhítést szolgáló intézkedések az okozó (felelős), illetve a tényfeltárással kötelezhető, illetve a hatóság részéről.

8. Az okozó (felelős), illetve a tényfeltárással kötelezhető nyilatkozata a kármentesítés, illetve a külön jogszabály szerinti kárelhárítás végrehajtását illetően.

9. A hatósággal az okozó (felelős), illetve a tényfeltárással kötelezhető részéről kapcsolatot tartó személy neve és elérhetőségének adatai.

10. A mintavételezés helyét, módját és egyéb körülményeit jellemző adatok.

11. A kontrollmintákra vonatkozó igény és ennek részletezése azzal, hogy csak akkreditált laboratórium elemzéseit fogadhatóak el.

12. A felelősségi kör meghatározása, a kármentesítés kötelezettjére is kiterjedően, illetve a tényfeltárással során ennek meghatározásakor figyelmet igénylő körülmények.

13. A 19. § (13) bekezdése szerinti adatlapok benyújtására vonatkozó információkat.

7. számú melléklet a 219/2004. (VII. 21.) Korm. rendelethez

A tényfeltárási záródokumentáció tartalma

1. Alapadatok

a) Az érintett terület (a szennyezőforrás, a szennyezett terület) pontos lehatárolása, sarokponti EOV koordináták, helyrajzi szám(ok) és az ingatlan-nyilvántartási, továbbá az 1:10 000 méretarányú átnézetes térkép, valamint az érintett területre vonatkozóan a település nevét, az ingatlan fekvését, a belterületen lévő ingatlanról az utca nevét és a házszámot, a terület nagyságát, a művelési ágát és a művelés alól kivett terület elnevezését.

b) Amennyiben 24. § (1) bekezdése g) pontja szerint a szennyezettség mértéke jelentős a területről fellelhető legrégebbi, illetve a vizsgált területről két évnél nem régebben készített légifotó (lehetőleg ortofotó), ha azt jogszabály vagy hatósági határozat nem tiltja. Ennek hiányában M=1:4000 m.a térkép.

c) Az érintett terület tulajdonosainak, használóinak neve, lakcíme vagy székhelye, elektronikus levélcíme, telefonos elérhetősége.

d) A szennyeződésterjedés miatt veszélyeztetett terület (a továbbiakban: veszélyeztetett terület) pontos lehatárolása, sarokponti EOV koordináták, helyrajzi számok, a veszélyeztetett területre vonatkozóan a település neve, az ingatlan fekvése, a belterületen lévő ingatlanról az utca neve és a házszám, a terület nagyság, a művelési ága és a művelés alól kivett terület elnevezése, ingatlan-nyilvántartási, továbbá az 1:10 000 méretarányú átnézetes térkép megadásával.

e) A tényfeltárással kötelezett neve, lakcíme vagy székhelye, elektronikus levélcíme, telefonos elérhetősége.

f) A tényfeltárás végzőjének, dokumentációt készítőjének adatai, működési, szakértői engedélyek, mintavételi és mintavizsgálati akkreditáció száma, hatálya.

g) A károsodás ingatlan-nyilvántartásba történő bejegyeztetéséhez szükséges adatok, amennyiben a 33. § (2) bekezdése azt szükségessé teszi.

2. Előzmények

a) A már elvégzett kármentesítési szakaszok, kárelhárítás, kárenyhítés bemutatása.

b) A tényfeltárást elrendelő határozat ismertetése, illetve korábbi tényfeltárási határozat nélkül induló feltárásoknál a munka elvégzésére vonatkozó körülmények bemutatása.

c) A szennyezés, károsítás ismertté válásának bemutatása, a szennyezettség, károsodás eredete, a szennyezőforrás jellemzői.

d) A szennyeződésről, károsodásról a feltárás megkezdésekor rendelkezésre álló információk, megfigyelési, mérési adatok, tanulmányok.

3. Az érintett terület bemutatása

a) A területhasználat története, különös tekintettel az azokból feltételezhetően a környezetbe került anyagok előfordulására.

b) A terület földrajzi, éghajlati, talajtani, földtani, vízföldtani adottságai, az élővilág, a védendő természeti értékek, az épített környezet, beleértve a régészeti és műemléki értékek bemutatása.

c) A szennyezett terület, szennyezett környezeti elemek térbeli lehatárolásához igénybevett eszközök, létesítmények műszaki adatai. (Létesítmények esetén: EOV koordináta, helyrajzi szám a terület tulajdonos megnevezésével és áttekinthető térkép megadásával).

d) A szennyezett területen lévő vízhasználatok átfogó bemutatása, továbbá a szennyezett területen lévő, veszélyeztetett vízhasználatok bemutatása (a vízjogi engedély tartalmi előírásainak megfelelő részletességgel).

e) A terület érzékenységi besorolása.

f) A hatályos területrendezési terv szerinti területhasználati besorolás.

4. A tényfeltárás módszertana

A tényfeltárás módszertanának ismertetése terjedjen ki az egyes feladatok pontos meghatározására, a feladat indoklására, a feladat végzőjére, feladat ütemezésére, módszerek ismertetésére (így például: alkalmazott szoftverek, szabványok).

a) A tényfeltárási vizsgálatok módszertana

aa) geodéziai, geofizikai és egyéb vizsgálatok,

ab) a tényfeltárás létesítményei,

ac) mintavételezés,

ad) analitika,

ae) helyszíni mérések, vizsgálatok.

b) Az egyszerűsített, illetve részletes kármentesítési mennyiségi kockázatfelmérés módszertana.

c) A költség-haszon és a költség-hatékonyság elemzés módszertana, amennyiben az e rendelet 24. § (1) bekezdése g) pontja szerint a szennyezettség mértéke annak elvégzését szükségessé tette.

5. Vizsgálati eredmények

a) Földtani, vízföldtani felépítés.

b) Hidrogeológiai, vízföldtani helyzet.

c) Szennyező anyagok minőségének, mennyiségének, koncentrációjának, a koncentráció határértékekhez [az (A) háttér-koncentráció, illetve az (Ab) bizonyított háttér-koncentráció, a (B) szennyezettségi, illetőleg az adott telephely területére vonatkozó (E) egyedi szennyezettségi határértékhez, továbbá a javasolt (D) kármentesítési célállapot határértékhez] való viszonyának bemutatása.

d) A szennyezettség térbeli lehatárolása (B) szennyezettségi határértékig, illetve (Ab) bizonyított háttérkoncentrációig, illetve diffúz szennyezőforrás esetén a diffúz szennyező forrásra jellemző

szennyező anyagok esetében addig a mértékig, amíg kimutatható a vizsgált pontszerű szennyezőforrás jelentős hozzájárulása a szennyezettséghez.

- e) A szennyező anyagok térbeli és időbeli mozgásának előrejelzése.
- f) A veszélyeztetett terület térbeli lehatárolása az e) pont szerinti előrejelzés alapján.
- g) A szennyezés, illetve szennyezettség környezetre gyakorolt hatása.
- h) A szennyezettség, károsodás okának, eredetének, körülményeinek bemutatása.

6. Az egyszerűsített kármentesítési mennyiségi *kockázatfelmérés*, illetve - amennyiben készült - a részletes kármentesítési mennyiségi *kockázatfelmérés* eredményei, továbbá a részletes kármentesítési mennyiségi *kockázatfelmérés* elmaradásának indokolása.

7. *Lehetséges beavatkozási változatok bemutatása, jellemzése*

- a) A beavatkozási változatok technológiáinak és azok költségeinek rövid bemutatása.
- b) A javasolt technológiai elemek megfelelőség igazolása.
- c) A változatok által elérhető célállapotok.
- d) A célállapotoknak megfelelő területhasználatok.
- e) A célállapotok elérésével elkerült kármentesítési mennyiségi kockázat.

A lehetséges változatok között mindig vizsgálni kell azt az esetet is, amikor nincs beavatkozás.

8. *A költség-haszon és a költség-hatékonyság elemzés eredménye* (amennyiben készült)

- a) A lehetséges beavatkozási változatok hasznainak becslése.
- b) A lehetséges beavatkozási változatok költségeinek becslése.
- c) A költség-haszon elemzés eredménye.
- d) A költség-hatékonyság elemzés eredménye.

9. *A javasolt változat bemutatása és indoklása*

a) A javasolt változat bemutatása:

- aa) a javasolt (D) kármentesítési célállapot határérték szennyező anyagoként,
- ab) a javasolt beavatkozás rövid leírása, a költségek feltüntetésével,
- ac) a javasolt (D) kármentesítési célállapot határértéknek megfelelő területhasználatok,
- ad) a javasolt (D) kármentesítési célállapot határértékhez tartozó kockázat, a szennyezettség mértékének megfelelő szintű kármentesítési mennyiségi kockázatfelmérésre támaszkodóan.

b) A javasolt változat indoklása a szennyezettség mértékének megfelelő szintű kármentesítési mennyiségi kockázatfelmérés, valamint a költség-haszon és a költség-hatékonyság elemzés eredményei alapján.

10. *A tényfeltárás keretében üzemeltetett kármentesítési monitoring bemutatása*

- a) A monitoring rendszer létesítményeinek bemutatása.
- b) A vizsgált paraméterek köre környezeti elemenként.
- c) A vizsgálati gyakoriság.
- d) A mérések, megfigyelések, észlelések, továbbá a mintavételezések módszertana.
- e) A mért, észlelt, megfigyelt adatok nyilvántartása és feldolgozási rendje.
- f) Az értékelés és adatszolgáltatás rendje. Az értékelés eredménye, amelynek ki kell terjednie a következőkre:
  - fa) a létesítmények állapota,
  - fb) a mintavételek rendszeressége,
  - fc) a mintavételek megbízhatósága,
  - fd) a helyszíni vizsgálatok megbízhatósága,
  - fe) a laboratóriumi vizsgálatok megbízhatósága,
  - ff) az adatok viszonyítása a vonatkozó határértékekhez,
  - fg) trendvizsgálatok, tendenciák felismerhetősége,
  - fh) javaslat az esetleges módosításokra.

g) Külön jogszabály(ok) szerinti dokumentációk, engedélyek (pl. a területen korábban, illetve a tényfeltárás keretében létesült megfigyelő kút vízjogi engedélye).

h) A szennyezettséget térben lehatároló monitoring eredményeinek rövid, összefoglaló bemutatása.

11. Monitoring terv a tényfeltárást követő szakaszra

A monitoringra vonatkozó javaslat tartalmazza a beavatkozásig üzemeltetett kármentesítési monitoringot, valamint - amennyiben beavatkozás nem javasolt - a kármentesítési monitoringot az alábbi szerkezetben.

a) A javasolt monitoring rendszer létesítményeinek bemutatása

aa) a területen korábban, illetve a tényfeltárás során létesített további megfigyelésekre alkalmas, és a javasolt új létesítmények műszaki adatai, EOV koordináta, helyrajzi szám, a terület tulajdonos megnevezésével áttekintő térkép megadásával (a meglévő engedélyek másolatainak csatolásával),

ab) a megszüntetésre javasolt objektumok felszámolási tervét, az ezekhez tartozó külön jogszabály(ok) szerinti dokumentációt,

ac) a javasolt új létesítmények műszaki adatai, EOV koordináta, helyrajzi szám és áttekintő térkép megadásával, és az ezekhez tartozó külön jogszabály(ok) szerinti engedélyezési eljárások dokumentációi.

b) A monitoring rendszert bemutató, a 10. b)-h) pontoknak megfelelő tartalmú tervdokumentáció.

12. A tartós környezeti kár ingatlan-nyilvántartásba történő bejegyeztetésére vonatkozó dokumentumok a 33. § figyelembevételével.

13. Egyebek

a) A tényfeltárás alatt kitermelt anyagok megfelelő kezelésének dokumentálása.

b) A már elvégzett kármentesítési szakasz(ok), illetve a külön jogszabály szerinti kárelhárítás költségeinek részletes felsorolása, és az esetlegesen még fennmaradt, várhatóan jelentkező (részletes) tényfeltárási munkák becsült költségei.

c) A rendelet 21. § (10) bekezdése alapján a külön jogszabály szerinti adatlap.

A 3. b), 3. e), 4. ab), 5. a), 5. b), 5. d), 5. e), 5. f), 7 c), 9. aa), 10. a) és 10. h) pontok szerinti adatokat és információkat térképen és ábrán (pl. vízföldtani szelvényen) is be kell mutatni. A bemutatás - a vizsgált terület és a szennyezettség változékonyságától függően - történhet egy-egy térképen és ábrán összevont formában vagy külön-külön annyi térképen és ábrán, amennyi az egyértelmű szemléltetéshez szükséges.

8. számú melléklet a 219/2004. (VII. 21.) Korm. rendelethez

Beavatkozási terv tartalma

1. Alapadatok

a) A beavatkozás helyszíne (károsodott terület) pontos lehatárolása, sarokponti EOV koordináta, helyrajzi szám(ok), az ingatlan-nyilvántartási, továbbá az 1:10 000 méretarányú átnézetes térkép, valamint a beavatkozás helyszínére vonatkozóan a település nevét, az ingatlan fekvését, a belterületen lévő ingatlannál az utca nevét és a házszámot, a területnagyságát, a művelési ágát és a művelés alól kivett terület elnevezését.

b) A károsodott terület tulajdonosainak, kezelőinek, használóinak adatai.

c) A beavatkozás során érintett egyéb (szomszédos) földrészletek pontos lehatárolása, sarokponti EOV koordináta, helyrajzi szám(ok), az ingatlan-nyilvántartási és 1:10 000 méretarányú áttekintő térképek, valamint a földrészletekre vonatkozóan a település nevét, az ingatlan fekvését, a belterületen lévő ingatlannál az utca nevét és a házszámot, a területnagyságát, a művelési ágát és a

művelés alól kivett terület elnevezését.

d) A c) pont szerinti területek tulajdonosainak, kezelőinek, használóinak neve, lakcíme vagy székhelye, elektronikus levélcíme, telefonos elérhetősége.

e) Amennyiben 24. § (1) bekezdése g) pontja szerint a szennyezettség mértéke jelentős a területről fellelhető legrégebbi, illetve a vizsgált területről két évnél nem régebben készített légifotó (lehetőleg ortofotó), ha azt jogszabály vagy hatósági határozat nem tiltja. Ennek hiányában M=1:4000 méretarányú térkép.

f) A beavatkozásra kötelezett neve, lakcíme vagy székhelye, elektronikus levélcíme, telefonos elérhetősége.

g) A beavatkozás tervezőjének neve, a dokumentáció készítőjének adatai, engedélyének száma, hatálya.

h) A beavatkozás végzőjének neve (amennyiben ismert).

2. Előzmények

a) A már elvégzett kármentesítési szakaszok, kárelhárítás bemutatása.

b) A kármentesítési eljárás során kiadott korábbi határozatok [különösen: tényfeltárás elrendelése, tényfeltárási terv elfogadása, tényfeltárási záródokumentáció elfogadása, (D) kármentesítési célállapot határérték megállapítása, beavatkozás elrendelése] ismertetése.

c) A szennyezettség bemutatása:

ca) a szennyezés ismertté válásának bemutatása, a szennyezettség, károsodás eredete, a szennyezőforrás jellemzői,

cb) a szennyezettség szennyező anyagokként történő térbeli lehatárolása,

cc) a veszélyeztetett terület lehatárolása a szennyező anyagok térbeli és időbeli mozgásának előrejelzése alapján.

d) A szennyezett terület jellemzői:

da) a területhasználat története, különös tekintettel az azokból feltételezhetően a környezetbe került anyagok előfordulására,

db) a terület földrajzi, éghajlati, talajtani, földtani, vízföldtani adottságai, az élővilág, a védendő természeti értékek, az épített környezet, beleértve a régészeti és műemléki értékek bemutatása,

dc) a terület érzékenységi besorolása.

e) A kármentesítési mennyiségi kockázatfelmérés eredményei (ha készült).

f) A megvizsgált beavatkozási javaslatok rövid bemutatása.

g) A költség-haszon és a költség-hatékonyság elemzés eredménye [amennyiben a 24. § (1) bekezdése g) pontja szerint a szennyezettség mértéke annak elvégzését szükségessé tette].

3. A beavatkozás koncepciója

a) A károsodott terület adottságainak és a szennyező anyag tulajdonságainak elemzése során vizsgált kármentesítési technológiák rövid ismertetése.

b) A beavatkozás során alkalmazásra javasolt technológia/technológiák rövid bemutatása, referenciák megadása, ahol a tervezett technológiát hasonló adottságok esetén alkalmazták.

c) A technológia/technológiák alkalmazásától várt eredmények.

4. A tervezett beavatkozás részletes leírása (méretezett engedélyezési terv)

a) A beavatkozás lépései.

b) Az egyes lépéseknél alkalmazott technológiák és azok költségeinek részletes bemutatása.

c) Alkalmazott berendezések, létesítmények és azok költségeinek bemutatása.

d) A kármentesítési beavatkozási technológiák környezetre gyakorolt hatása, esetleges kockázata. A hatások ismertsége. A javasolt technológiák környezetre gyakorolt hatásának ellenőrzéséhez szükséges ellenőrzési pontok, az azokon végzendő mérések, megfigyelések, értékelések időtartamával.

e) A technológiai elemek megfelelőség igazolása a 31. § (4) bekezdése szerint.

f) Munkafolyamatok leírása.

- g) A beavatkozás dokumentálásának módja.
- h) Betartandó környezetvédelmi és egyéb jogszabályi előírások.
- i) A kármentesítéshez szükséges infrastruktúra bemutatása (különösen: energiaigény becslése, az energiaellátás módja, vízfelhasználás stb.).
- j) Próbaüzemi terv.
- k) A technológiák megvalósításának hossza, időütemezés.
- l) A kármentesítési beavatkozás befejezésével elbontandó létesítmények terve, beleértve a tényfeltárás során létesített objektumokat is.
- m) A kármentesítési beavatkozás végrehajtásához szükséges egyéb engedélyek beszerzésére vonatkozó tervek másolatait.

5. A tényfeltárás alatt és azt követően üzemeltetett kármentesítési monitoring bemutatása

- a) A monitoring rendszer létesítményeinek bemutatása.
- b) A vizsgált paraméterek köre környezeti elemenként, térben lehatárolva.
- c) A vizsgálati gyakoriság.
- d) A mérések, megfigyelések, észlelések, továbbá a mintavételezések módszertana.
- e) A mért, észlelt, megfigyelt adatok nyilvántartása és feldolgozási rendje.
- f) Az értékelés és adatszolgáltatás rendje. Az értékelés eredménye, amelynek ki kell terjednie a következőkre:
  - fa) a létesítmények állapota,
  - fb) a mintavételek rendszeressége,
  - fc) a mintavételek megbízhatósága,
  - fd) a helyszíni vizsgálatok megbízhatósága,
  - fe) a laboratóriumi vizsgálatok megbízhatósága,
  - ff) az adatok viszonyítása a vonatkozó határértékekhez,
  - fg) trendvizsgálatok, tendenciák felismerhetősége.
- g)
- h) A szennyezett földtani közeget, felszín alatti vizet térben lehatároló monitoring eredmények rövid, összefoglaló bemutatása.

6. A beavatkozáshoz kapcsolódó kármentesítési monitoring bemutatása

A monitoringra vonatkozó javaslat tartalmazza a beavatkozást és annak hatékonyságát ellenőrző kármentesítési monitoringot is az alábbi szerkezetben.

- a) A javasolt monitoring rendszer létesítményeinek bemutatása:
  - aa) a tényfeltárás során, illetve azt követően létesített, a további megfigyelésekre alkalmas és javasolt létesítmények műszaki adatai, EOVS koordináta, helyrajzi szám és áttekintő térkép megadásával,
  - ab) a javasolt új létesítmények műszaki adatai, EOVS koordináta, helyrajzi szám és áttekintő térkép megadásával, továbbá a tervdokumentáció,
  - ac) a megszüntetésre javasolt objektumok felszámolási tervét, az ezekhez tartozó külön jogszabály(ok) szerinti dokumentációt,
  - ad) a javasolt új létesítmények műszaki adatai, EOVS koordináta, helyrajzi szám és áttekintő térkép megadásával.
- b) A monitoring rendszert bemutató, az 5. b)-h) pontoknak megfelelő tartalmú tervdokumentáció.

7. A beavatkozás várható eredménye

- a) Az elérni kívánt környezeti állapot a földtani közegben és a felszín alatti vízben, szennyező anyagokként, a (D) kármentesítési célállapot határérték(ek) bemutatása.
- b) A várhatóan hátrahagyott szennyezettség jellemzése:
  - ba) a hátrahagyott szennyező anyagok minőségének, mennyiségének, koncentrációjának, a koncentráció határértékekhez [az (Ab) bizonyított háttér-koncentráció, a (B) szennyezettségi, illetőleg az (E) egyedi szennyezettségi, továbbá a (D) kármentesítési célállapot határértékhez való

viszonyának bemutatása],

bb) a szennyezett terület lehatárolása,

bc) a fennmaradó kármentesítési mennyiségi kockázat leírása,

bd) a szennyezettség miatt a jelenlegi és jövőbeni területhasználatokat érintő korlátok bemutatása.

8. Egyebek

A 2. *cb)*, 2. *cc)*, 2. *db)*, 2. *dc)*, 4. *d)*, 5. *a)*, 5. *b)*, 5. *fg)* és 5. *h)* pontok szerinti adatokat és információkat térképen és ábrán (pl. vízföldtani szelvényen) is be kell mutatni. A bemutatás - a vizsgált terület és a szennyezettség változékonyságától függően - történhet egy-egy térképen és ábrán összevont formában vagy külön-külön annyi térképen és ábrán, amennyi az egyértelmű szemléltetéshez szükséges. A 2. *da)* pont szerinti információk megadása során archív fotókat is csatolni kell, ha azok rendelkezésre állnak.

9. számú melléklet a 219/2004. (VII. 21.) Korm. rendelethez

Beavatkozás záródokumentációjának tartalma

1. Alapadatok

a) A beavatkozás helyszíne (szennyezett terület) pontos lehatárolása, sarokponti EOV koordináta, helyrajzi szám(ok), ingatlan-nyilvántartási, továbbá az áttekintő a 1:10 000 méretarányú térkép, valamint a beavatkozás helyszínére vonatkozóan a település nevét, az ingatlan fekvését, a belterületen lévő ingatlannál az utca nevét és a házszámot, a területnagyságát, a művelési ágát és a művelés alól kivett terület elnevezését.

b) A szennyezett terület tulajdonosainak, kezelőinek, használóinak neve, lakcíme vagy székhelye, elektronikus levélcíme, telefonos elérhetősége.

c) A beavatkozás során érintett egyéb (szomszédos) földrészletek pontos lehatárolása, sarokponti EOV koordináta, helyrajzi szám(ok), az ingatlan-nyilvántartási és az 1:10 000 méretarányú áttekintő térkép megadásával.

d) Amennyiben a 24. § (1) bekezdés *g)* pontja szerint a szennyezettség mértéke jelentős, a területről a beavatkozás befejezését követően készített légifotó (lehetőleg ortofotó), ha azt jogszabály vagy hatósági határozat nem tiltja. Ennek hiányában M=1:4000 méretarányú térkép.

e) A *c)* pont szerinti területek tulajdonosainak, kezelőinek, használóinak adatai.

f) A beavatkozásra kötelezett neve, lakcíme vagy székhelye, elektronikus levélcíme, telefonos elérhetősége.

g) A beavatkozás tervezőjének, a dokumentáció készítőjének neve, engedélyének száma, hatálya.

h) A beavatkozás kivitelezőjének, adatai engedélyének száma, hatályossága.

i) A károsodás ingatlan-nyilvántartásba történő bejegyeztetésére vonatkozó dokumentumok. Ha a károkozó nem csatolja az ingatlan-nyilvántartásban szereplő adatokat tartalmazó dokumentumot, a hatóság a szükséges adatok szolgáltatása érdekében megkeresi az illetékes, első fokon eljáró ingatlanügyi hatóságot.

2. Előzmények

a) Már elvégzett kármentesítési szakaszok, kárelhárítás, kárenyhítés, tényfeltárás, a kiindulási szennyezettségi állapot rövid bemutatása.

b) A kármentesítési eljárás során kiadott korábbi határozatok [különösen: tényfeltárás elrendelése, tényfeltárási terv elfogadása, tényfeltárási záródokumentáció elfogadása, (D) kármentesítési célállapot határérték megállapítása, károsodás ingatlan-nyilvántartásba történő bejegyeztetése, beavatkozás elrendelése, beavatkozási terv elfogadása] ismertetése.

3. Az elvégzett beavatkozás, továbbá a beavatkozás során alkalmazott technológia/technológiák

rövid bemutatása.

4. Az elvégzett beavatkozás részletes leírása

- a) Az elvégzett beavatkozás lépései.
- b) Az egyes lépéseknél alkalmazott technológiák és azok költségeinek bemutatása.
- c) Alkalmazott berendezések, létesítmények és azok költségeinek bemutatása.
- d) A beavatkozás dokumentálásának bemutatása, pl. építési és/vagy üzemi napló.
- e) Az elvégzett beavatkozás során, az alkalmazott technológia alkalmasságának mérésekkel igazolt bemutatása (így például: kimenő, bemenő talaj, talajvíz, levegő analitika), jogszabályi (így például: levegős, felszíni vizes, felszín alatti vizes) megfelelőség igazolása.
- f) Az alkalmazott technológiák megfelelőség igazolása a 31. § (4) bekezdése szerint.
- g) A beavatkozás alatt folytatott monitoring vizsgálatok eredményeinek összefoglalása és értékelése, külön kitérve az alkalmazott kármentesítési technológia környezetre gyakorolt, mérésekkel igazolt hatásvizsgálatára.
- h) Az elvégzett beavatkozás időtartama, az esetleges határidő módosulások igazolása, indokolása.
- i) Beavatkozás során a munka- és egészségvédelmi feltételrendszerek ismertetése, jogszabályi megfelelőségének igazolása.
- j) A beavatkozáshoz kapcsolódó külön engedélyezési eljárás keretében tartozó tevékenységek bemutatása.

5. A beavatkozás eredménye

- a) Az elért környezeti állapot térben lehatárolva, szennyező anyagoként a (D) kármentesítési célállapot határértékhez viszonyítva.
- b) A hátrahagyott szennyezettség jellemzése:
  - ba) a hátrahagyott, térben lehatárolt szennyező anyagok minőségének, mennyiségének, koncentrációjának, a koncentráció határértékekhez [az (A) háttér-koncentráció, illetve az (Ab) bizonyított háttér-koncentráció, a (B), illetőleg az (E) egyedi szennyezettségi határértékekhez, (D) kármentesítési célállapot határértékhez] való viszonyának bemutatása,
  - bb) a fennmaradó szennyezett terület térbeli lehatárolása,
  - bc) a fennmaradó kármentesítési mennyiségi kockázat leírása,
  - bd) a fennmaradó - (B) szennyezettségi határértéket meghaladó - szennyezettség miatt a jelenlegi és jövőbeni területhasználatokat érintő korlátok bemutatása.

6. A beavatkozás során üzemeltetett kármentesítési monitoring bemutatása

- a) A monitoring rendszer létesítményeinek bemutatása.
- b) A vizsgált paraméterek köre környezeti elemenként, térben lehatárolva.
- c) A vizsgálati gyakoriság.
- d) A mérések, megfigyelések, észlelések, továbbá a mintavételezések módszertana.
- e) A mért, észlelt, megfigyelt adatok nyilvántartása és feldolgozási rendje.
- f) Az értékelés és adatszolgáltatás rendje. Az értékelés eredménye, amelynek ki kell terjednie a következőkre:
  - fa) a létesítmények állapota,
  - fb) a mintavételek rendszeressége,
  - fc) a mintavételek megbízhatósága,
  - fd) a helyszíni vizsgálatok megbízhatósága,
  - fe) a laboratóriumi vizsgálatok megbízhatósága,
  - ff) az adatok viszonyítása a vonatkozó határértékekhez,
  - fg) trendvizsgálatok, tendenciák felismerhetősége.
- g) Külön jogszabály szerinti dokumentációk.
- h) A monitoring eredményeinek rövid, összefoglaló bemutatása, külön kitérve az alkalmazott kármentesítési technológia környezetre gyakorolt hatásának vizsgálatára.

7. Kármentesítési monitoringra vonatkozó tervjavaslat

A tervjavaslat tartalmazza a beavatkozás hatékonyságát ellenőrző kármentesítési monitoringot az alábbi szerkezetben.

a) A javasolt monitoring rendszer létesítményeinek bemutatása:

aa) a kármentesítés során létesített, a további megfigyelésekre alkalmas és javasolt létesítmények műszaki adatai, EOY koordináta, helyrajzi szám és áttekintő térkép megadásával,

ab) a megszüntetésre javasolt objektumok felszámolási terve, az ezekhez tartozó külön jogszabály(ok) szerinti dokumentációk,

ac) a javasolt új létesítmények műszaki adatai, EOY koordináta, helyrajzi szám és áttekintő térkép megadásával.

b) A monitoring rendszert bemutató, a 6. b)-h) pontoknak megfelelő tartalmú tervdokumentáció.

8. *A tartós környezetkárosodás ingatlan-nyilvántartásba történő bejegyeztetés módosítására vonatkozó dokumentációk a 33. § figyelembevételével.*

9. Egyebek

a) A kármentesítés keretében kitermelt szennyező és egyéb szennyező anyagok mennyiségének, üzemi tárolásának, elhelyezésének, ártalmatlanításának bemutatása, valamint a jogszabályoknak való megfelelés dokumentálása.

b) A már elvégzett kármentesítési szakasz(ok), illetve a külön jogszabály szerinti kárelhárítás költségeinek részletes felsorolása, és az esetlegesen még fennmaradt, várhatóan jelentkező kármentesítési munkák becsült költségei.

c) A kármentesítési beavatkozás befejezésével elbontott létesítmények bemutatása, a hozzájuk tartozó dokumentációkkal.

A 2. a), 4. c), 4. g), 5. a), 5. ba), 5. bb), 6. a), 6. b), 6. fg), 7. ab), 7. b) és 9. c) pontok szerinti adatokat és információkat térképen és ábrán (pl. vízföldtani szelvényen) is be kell mutatni. A bemutatás - a vizsgált terület és a szennyezettség változékonyságától függően - történhet egy-egy térképen és ábrán összevont formában vagy külön-külön annyi térképen és ábrán, amennyi az egyértelmű szemléltetéshez szükséges.

10. számú melléklet a 219/2004. (VII. 21.) Korm. rendelethez

A kármentesítési monitoring jelentés, illetve záródokumentáció tartalma

1. Alapadatok

A szennyezett terület, a szennyezett környezeti elemek pontos térbeli lehatárolása, a szennyezettség felszíni metszetének sarokponti EOY koordinátája, a helyrajzi szám(ok), az ingatlan-nyilvántartási, továbbá az áttekintő 1:10 000 méretarányú térkép, valamint a szennyezett területre vonatkozóan a település neve, az ingatlan fekvése, a belterületen lévő ingatlannál az utca neve és a házszám, a terület nagyság, a művelési ág és a művelés alól kivett terület elnevezése.

a) A monitoring keretében vizsgált környezeti elemek pontos és részletes felsorolása (különösen: talaj, mederüledék, egyéb földtani közeg, illetve felszín alatti víz és azok típusai, továbbá szükség esetén talaj-levegő, levegő, felszíni víz, valamint épített környezet, azon kívül esetenként az ökológiai monitoring).

b) Az a) pont szerinti szennyezett terület tulajdonosainak, kezelőinek, használóinak neve, lakcíme vagy székhelye, elektronikus levélcíme, telefonos elérhetősége.

c) A kármentesítési monitoring során érintett egyéb (szomszédos) földrészletek pontos lehatárolása EOY koordináta, helyrajzi szám(ok) és az 1:10 000 méretarányú áttekintő térkép, sarokponti EOY koordináta megadásával.

d) A c) pont szerinti területek tulajdonosainak, kezelőinek, használóinak neve, lakcíme vagy székhelye, elektronikus levélcíme, telefonos elérhetősége.

- e) A *d)* pont szerinti területek esetében a szolgalmi jogok igazolása.
- f) A kármentesítési monitoringra kötelezett adatai.
- g) A kármentesítési monitoring tervezőjének neve, engedélyének száma, hatálya.
- h) A kármentesítési monitoring kivitelezőjének, a dokumentáció készítőjének adatai, engedélyének száma, hatálya.
- i) A vízjogi engedélyezés alá tartozó monitoring elemek engedélyezettségének bemutatása.

2. Előzmények

- a) A már elvégzett kármentesítési szakaszok.
- b) A kiindulási szennyezettségi állapot rövid bemutatása.
- c) A kármentesítési eljárás során kiadott határozatok [különösen: tényfeltárás elrendelése, tényfeltárási terv elfogadása, tényfeltárási záródokumentáció elfogadása, (D) kármentesítési célállapot határérték megállapítása, beavatkozás elrendelése, beavatkozási terv elfogadása, beavatkozási záródokumentáció elfogadása] ismertetése.

3. A kármentesítés korábbi szakaszaiban kialakított kármentesítési monitoring bemutatása (amennyiben készült)

- a) Az 1. *b)* pontban felsoroltakra kiterjedő monitoring rendszer létesítményeinek bemutatása.
- b) A kármentesítés korábbi szakaszaiban kialakított majd megszüntetett monitoring bemutatása, illetve a megszüntetés indokolása.
- c) A vizsgált paraméterek köre környezeti elemenként.
- d) A vizsgálati gyakoriság.
- e) A mérések, megfigyelések, észlelések, továbbá a mintavételezések módszertana.
- f) A mért, észlelt, megfigyelt adatok nyilvántartása és feldolgozási rendje.
- g) Az értékelés és adatszolgáltatás rendje. Az értékelés eredménye, amelynek ki kell terjednie a következőkre:
  - ga) a monitoring létesítmények állapota,
  - gb) a mintavételek rendszeressége,
  - gc) a mintavételek megbízhatósága,
  - gd) a helyszíni vizsgálatok megbízhatósága,
  - ge) a laboratóriumi vizsgálatok megbízhatósága,
  - gf) az adatok viszonyítása a vonatkozó határértékekhez,
  - gg) trendvizsgálatok, tendenciák felismerhetősége,
  - gh) javaslat az esetleges módosításokra.
- h) Külön jogszabály szerinti dokumentációk.
- i) Monitoring eredményeinek rövid, összefoglaló bemutatása, külön részletezve, hogy azok térben milyen mértékben határolták le a szennyezettséget.

4. A monitoring esetleges hiányosságainak bemutatása, rövid indokolással (csak jelentés esetében).

5. A 4. pont szerinti hiányosságok pótlására vonatkozó tervek a 9. számú melléklet 7. pontja szerinti részletezéssel (csak jelentés esetében).

6. A monitoring eredményeinek részletes bemutatása

7. Egyebek

8. A 21. § (10) bekezdés alapján a külön jogszabály szerinti adatlapok

A 2. *b)*, 3. *a)*, 3. *b)*, 3. *gg)*, 3. *gh)*, 3. *i)*, 5. és 6. pontok szerinti adatokat és információkat térképen és ábrán (pl. vízföldtani szelvényen) is be kell mutatni. A bemutatás - a vizsgált terület és a

szennyezettség változékonyságától függően - történhet egy-egy térképen és ábrán összevont formában vagy külön-külön annyi térképen és ábrán, amennyi az egyértelmű szemléltetéshez szükséges.

11. számú melléklet a 219/2004. (VII. 21.) Korm. rendelethez

A felszín alatti vízvédelmi bírság (FAB) tilalom megszegési tényezője (FABa), valamint vízvédelmi bírság (FAB) szennyezettségi, károsodási tényezője (FABb)

A) A 36. § (1) a) szerinti felszín alatti vízvédelmi bírság (FAB) tilalom megszegési tényezője (FABa)

I. Felszín alatti vizekbe történő közvetlen bevezetésre vonatkozó tilalom megszegése
[9. § (5) bekezdés, 10. § (2) bekezdés a) és b) pontjai, 10. § (3) bekezdés és a 11. §] esetén

$$FABa = Y \times Ta \times Tv \times Ma \times Va$$

Y: alapbírság, amelynek értéke 2000 Ft.

Ta: területi szorzó: a szennyezett terület sérülékenységtől függ

Ta=3, fokozottan érzékeny terület esetében,

Ta=2, érzékeny terület esetében,

Ta=1, kevésbé érzékeny terület esetében.

Tv: területi vertikális szorzó: nagysága attól függ, hogy a felszíntől milyen mélységben történik a közvetlen bevezetés.

Ha az a mélység < 10 m, akkor Tv=10.

Ha az a mélység > 10 m, akkor Tv=100.

Ma: mennyiségi szorzó: a felszín alatti vizekbe közvetlenül bejuttatott szennyező anyag mennyisége, kg.

Va: veszélyességi szorzó: a szennyező anyag minőségétől függő érték.

V=5, ha a szennyező anyag K2 csoportba tartozik,

V=10, ha a szennyező anyag K1 csoportba tartozik.

II. Felszín alatti vizekbe történő közvetett bevezetésre, elhelyezésre vonatkozó tilalom megszegése

[9. § (5) bekezdés a) pontja, 10. § (2) bekezdés c) és d) pontjai és 10. § (4) bekezdés] esetén

$$FABa = Y \times Ta \times Ma \times Va$$

Y: alapbírság, amelynek értéke 2000 Ft.

Ta: területi szorzó: a szennyezett terület sérülékenységtől függ

Ta=3, fokozottan érzékeny terület esetében,

Ta=2, érzékeny terület esetében,

Ta=1, kevésbé érzékeny terület esetében.

Ma: mennyiségi szorzó: a felszín alatti vizeket és a földtani közeget veszélyeztető összes anyag mennyisége (tonna).

Va: veszélyességi szorzó: a felszín alatti vizeket és a földtani közeget veszélyeztető összes anyag legveszélyesebb szennyező anyagától függő érték.

V=5, ha a szennyező anyag K2 csoportba tartozik,

V=10, ha a szennyező anyag K1 csoportba tartozik.

B) A 36. § (1) b) szerinti felszín alatti vízvédelmi bírság (FAB) szennyezettségi, károsodási tényezője (FABb)

$$FABb = Y \times (M \times T + Th \times SZh)$$

Y: alapbírság, amelynek értéke 2000 Ft.

M: mulasztási szorzó: a beavatkozási határozat teljesítésének szintjét mutatja, értéke 0-1 közötti; a határozat tökéletes teljesítése esetén értéke 0, a határozat egyáltalán nem teljesítése esetén értéke 1.

$M = 1 \times Fh$, ha van kármentesítési beavatkozás.

T: területi szorzó: a beavatkozás előtti feltárás során megállapított szennyezett terület kiterjedésétől és sérülékenységétől függ, értéke 0 és 15 000 között változhat.

$$T = 5000 \times [1 - 5000 / (5000 + V)] \times Si$$

ahol

V: az adott szennyező anyaggal elszennyezett földtani közeg, illetve felszín alatti víz mennyisége, m^3 .

Si: a terület sérülékenysége.

$S1=3$, ha a szennyezett terület fokozottan érzékeny,

$S2=2$, ha a szennyezett terület érzékeny,

$S3=1$, ha a szennyezett terület kevésbé érzékeny.

Th: hátrahagyott területi szorzó: a szennyezett terület - beavatkozást követően megállapított - kiterjedésétől és sérülékenységétől függ, értéke 0 és 15 000 között változhat.

$$Th = 5000 \times [1 - 5000 / (5000 + Vh)] \times Si$$

ahol

Vh: az adott szennyező anyaggal elszennyezett földtani közeg, illetve felszín alatti víz mennyisége, amelyben a kármentesítési, illetve kármentesítési monitoring szerint a szennyező anyag mérhető, maradó koncentrációja meghaladja a (D) kármentesítési célállapot határértéket, m^3 .

SZh: hátrahagyott szennyezettségi szorzó: a kármentesítési beavatkozást követően megállapított - a szennyező anyagok veszélyességét és mennyiségét tükröző - szennyező anyag faktortól függ, értéke 0 és 20 között változhat.

$$SZh = 20 \times [1 - 20 / (20 + Fh)]$$

ahol

Fh: hátrahagyott szennyező anyag faktor

$$Fh = (Kh - D) / (K - D),$$

ha a szennyező anyag a K1 csoportba tartozik, fele, ha a szennyező anyag a K2 csoportba tartozik.

Kh: a kármentesítési, illetve kármentesítési monitoring szerinti hátrahagyott szennyezőanyag-koncentráció, az adott szennyező anyagnak, a kármentesítési határozatban előírt kármentesítés elvégzését (esetleg annak el nem végzését) követően, a földtani közegben, illetve felszín alatti vízben mérhető, maradó koncentrációja, ha az meghaladja a (D) kármentesítési célállapot határértéket.

A Kh-t abban a mértékegységben kell megadni, amely az adott anyagra vonatkozó (B) szennyezettségi határérték mértékegysége.

K: az adott szennyező anyagnak az elszennyezett földtani közegben, illetve felszín alatti vízben a tényfeltárás során megállapított koncentrációja, az adott anyagra vonatkozó (B) szennyezettségi határérték mértékegységében.

12. számú melléklet a 219/2004. (VII. 21.) Korm. rendelethez

A felszín alatti víztestek kémiai állapotának minősítésére szolgáló küszöbértékek meghatározása

1. A szennyező anyagokra vonatkozó küszöbérték meghatározása a felszín alatti víztest jó kémiai állapotán alapul, és azt oly módon kell megállapítani, hogy - amennyiben valamely szennyező anyag koncentrációja valamely reprezentatív mintavételi ponton meghaladja a küszöbértéket - kitűnjön annak veszélye, hogy a felszín alatti víztest jó kémiai állapotának a 4. § (5) bekezdésében foglalt egy vagy több feltétele nem teljesül. Így meghatározása során figyelembe kell venni a következőket:

a) a felszín alatti vizek, valamint a hozzájuk kapcsolódó vízi és tőlük függő szárazföldi ökoszisztémák közötti kölcsönhatás mértékét, és az ezekre vonatkozó ökotoxikológiai határértékeket;

b) a felszín alatti vizek aktuális vagy lehetséges jogszerű felhasználásának vagy funkcióinak zavarását;

c) a felszín alatti víztestek veszélyeztetettségét jelző valamennyi szennyező anyagot, figyelembe véve a felszín alatti víz, mint környezeti elem általános védelméhez fűződő közérdeket és a 4. pontban meghatározott anyagokat;

d) a hidrogeológiai és hidrogeokémiai jellemzőket, a szennyező anyag eredetét és lehetséges természetbeni előfordulását, háttér-koncentrációját, továbbá a szennyező anyagok diszperziós, megkötődési és lebomlási tulajdonságát, valamint a környezetben való tartós megmaradását és bioakkumulációs képességét is;

e) a vízmozgás és vízforgalom jellemzőit, amelyek befolyásolják a hígulási és szennyeződés-terjedési folyamatokat.

2. Amennyiben az anyagok vagy az indikátorok megnövekedett háttér-koncentrációja természetes okok következménye, a felszín alatti víztestre meghatározott háttér-koncentrációkat a küszöbértékek megállapításakor figyelembe kell venni.

A háttér-koncentráció meghatározása során az alábbi elveket kell figyelembe venni:

a) a háttér-koncentráció meghatározásának a felszín alatti vizek vizsgálatainak egyes szabályairól szóló miniszteri rendelet szerinti felszín alatti víztest jellemzésén, valamint az 5. § (5) bekezdése szerinti, a felszín alatti vizekre vonatkozó monitoring eredményeken kell alapulnia; a monitoring stratégia meghatározása és az adatok értelmezése során figyelembe kell venni, hogy az áramlási feltételek és a felszín alatti vizek kémiai összetétele horizontálisan és vertikálisan változik;

b) amennyiben a felszín alatti vizekről csak korlátozott mértékben áll rendelkezésre megfigyelési adat, több adatot kell gyűjteni, és eközben e korlátozott megfigyelési adatok alapján meg kell határozni a háttér-koncentrációt; adott esetben a minták olyan alcsoportját használó egyszerűsített megközelítés alkalmazásával, amelyek esetében az indikátorok nem jeleznek emberi tevékenység általi befolyást; továbbá a rendelkezésre álló információk esetében a geokémiai transzfereket és folyamatokat is figyelembe kell venni;

c) amennyiben a felszín alatti vizekről nem áll rendelkezésre megfelelő mennyiségű megfigyelési adat, és a geokémiai transzferekről és folyamatokról kevés az információ, több adatot és információt kell gyűjteni, és eközben becsléssel kell meghatározni a háttér-koncentrációt, adott esetben más területek ugyanolyan típusú, olyan víztartó rétegeire vonatkozó statisztikai referenciaértékek alapján, amelyekről megfelelő mennyiségű megfigyelési adat áll rendelkezésre.

3. A küszöbértékek meghatározását az összegyűjtött adatokra vonatkozó olyan ellenőrző mechanizmusnak kell alátámasztania, amely az adatok minőségének értékelésén, analitikai megfontolásokon, valamint a természetben és bevezetés eredményeként egyaránt előforduló anyagok háttér-koncentrációin alapul.

4. A szennyező anyagokra vonatkozó küszöbértékek meghatározása során a vizsgálatnak a következő anyagokra ki kell terjednie:

a) a természetben, illetve az emberi tevékenység eredményeként egyaránt előforduló anyagok vagy ionok vagy indikátorok, különösen arzén, kadmium, ólom, higany, ammónium, klorid, szulfát,

nitritek, összes foszfor vagy foszfátok, összes szerves szén (TOC);

b) szintetikus anyagok, különösen triklóretilén és tetraklóretilén, szerves klórvegyületek (AOX);

c) sós víz vagy egyéb anyag beáramlásának jellemző paraméterei tekintetében a vezetőképesség vagy a szulfát és a klorid.

5. A szennyező anyagokra vonatkozó küszöbértékeket a víztestek szintjén kell meghatározni úgy, hogy

a) a természetes okokból elő nem forduló szennyező anyagokra a küszöbértékek - legalább az azonos típusú víztestekre vonatkozóan - országosan egységesek legyenek;

b) a természetes okokból is előforduló anyagokra, a víztestre vagy víztest csoportra jellemző háttérértékek figyelembe legyenek véve.

13. számú melléklet a 219/2004. (VII. 21.) Korm. rendelethez

Az alapállapot-jelentés tartalma

1. A terület korábbi és további használatának bemutatása:

1.1. a terület pontos lehatárolása, sarokponti EOV koordináták, helyrajzi szám(ok) és az állami ingatlan-nyilvántartási térképi adatbázisból szolgáltatott másolat, továbbá az 1:10 000 méretarányú átnézetes térkép, valamint az érintett területre vonatkozóan a település neve, az ingatlan fekvése, a belterületen lévő ingatlannál az utca neve és a házszám, a területnagysága, M=1: 4 000 méretarányú térképen történő azonosítása, a művelési ága és a művelés alól kivett terület elnevezése,

1.2. a terület korábbi használatát, beépítettségének és borítottságának változását legjobban bemutató légifotók, archív térképek, fotódokumentációk,

1.3. a terület földrajzi, éghajlati, talajtani, földtani, vízföldtani adottságainak, az élővilágnak és a védendő természeti értékeknek a bemutatása,

1.4. a területhasználat története a területen folytatott korábbi és aktuális tevékenységek, technológiák és azok anyagfelhasználásának (különös tekintettel a veszélyes anyagokra és a veszélyes hulladékokra), anyagforgalmának, tárolásának, szállításának, kezelésének részletes ismertetésével,

1.5. a terület további használatának részletes bemutatása a tevékenységek, technológiák, valamint a felhasznált anyagok és keletkező hulladékok, környezeti kibocsátások részletes ismertetésével, anyagforgalmi diagramok megadásával,

1.6. annak vizsgálata, hogy a területen folytatott, illetve tervezett tevékenységek során felhasznált, előállított vagy kibocsátott veszélyes anyagok szennyezést okozhatnak-e a földtani közegben és a felszín alatti vizekben, a vizsgálat módszertanának, az alkalmazott eljárásoknak, méréseknek és modellezéseknek a részletes ismertetésével,

1.7. a korábbi tevékenységekből szennyezőanyagok környezetbe történt kibocsátásának és a területet érintő rendkívüli havária események (tűzesetek, robbanások, szivárgások, elfolyások, kiporzások, elöntések, hadi események stb.) ismertetése, a már elvégzett kárfelszámolási intézkedések (kármegelőzés, kárenyhítés, kárelhárítás, kármentesítés) környezetvédelmi felülvizsgálatok, állapotértékelések, auditok és azok dokumentációinak bemutatása,

1.8. a területen és az annak környezetében tárolt veszélyes anyagok megnevezésének, mennyiségének ismertetése, a veszélyes anyagokra vonatkozóan a szállítás, tárolás, felhasználás, hasznosítás körülményeinek bemutatása, a földalatti tárolótartályok és felszín alatti csővezetékek használatának, veszélyes anyag forgalmának, telepítése és átépítése körülményeinek, műszaki adatainak, ellenőrzése és karbantartása körülményeinek, pontos térképi azonosításának ismertetése,

1.9. a hatályos területrendezési terv szerinti területhasználati besorolás, a terület érzékenységi kategóriáinak ismertetése,

1.10. az érintett terület tulajdonosainak, használóinak neve, lakcíme vagy székhelye, elektronikus levélcíme, telefonos elérhetősége.

Ha a kérelmező által a környezetvédelmi hatóság számára korábban benyújtott dokumentáció

tartalmazza az alapállapot-jelentés e pontban szereplő tartalmi elemek valamelyikét, akkor elegendő az érintett dokumentációrészeire hivatkozni.

2. A felszín alatti vizek, a földtani közeg állapotának bemutatása:

2.1. Az alapállapot meghatározása vizsgálatok alapján:

2.1.1. az alapállapot-jelentés végzőjének, a dokumentáció készítőjének adatai, működési, szakértői engedélyek, mintavételi és mintavizsgálati akkreditáció száma, hatálya,

2.1.2. a vizsgálati módszerek ismertetése, ezen belül különösen:

2.1.2.1. a mintavételi, laboratóriumi vizsgálatok módszertana, alkalmazott szoftverek, szabványok,

2.1.2.2. geodéziai, geofizikai és egyéb vizsgálatok,

2.1.2.3. a vizsgálat létesítményei,

2.1.2.4. mintavételezés,

2.1.2.5. analitika,

2.1.2.6. helyszíni mérések, vizsgálatok,

2.1.3. a szennyező anyagok minőségének, mennyiségének, koncentrációjának, a koncentráció határértékekhez [az (A) háttér-koncentráció, vagy az (Ab) bizonyított háttér-koncentráció, a (B) szennyezettségi, illetve az adott telephely területére vonatkozó (E) egyedi szennyezettségi határértékhez, továbbá a javasolt (D) kármentesítési célállapot határértékhez] való viszonyának bemutatása.

2.2. Ha a 2.1.3. pont alapján valamely szennyező anyag koncentrációja meghaladja a (B) szennyezettségi határértéket, akkor az alapállapot-jelentés tartalmát képezi még:

2.2.1. a szennyezettség térbeli lehatárolása (B) szennyezettségi határértékig, illetve (Ab) bizonyított háttér koncentrációig, illetve diffúz szennyezőforrás esetén a diffúz szennyezőforrásra jellemző szennyező anyagok esetében addig a mértékig, amíg kimutatható a vizsgált pontszerű szennyezőforrás jelentős hozzájárulása a szennyezettséghez,

2.2.2. a szennyező anyagok térbeli és időbeli mozgásának előrejelzése (trendvizsgálatok, tendenciák felismerhetősége), a veszélyeztetett terület térbeli lehatárolása,

2.2.3. a szennyezés, illetve szennyezettség környezetre gyakorolt hatása,

2.2.4. a szennyezettség, károsodás okának, eredetének, körülményeinek bemutatása,

2.2.5. a szennyezett területen lévő vízhasználatok átfogó bemutatása, továbbá a szennyezett területen lévő, veszélyeztetett vízhasználatok bemutatása (a vízjogi engedély tartalmi előírásainak megfelelő részletességgel),

2.2.6. az egyszerűsített, illetve részletes kármentesítési mennyiségi kockázatfelmérés eredményének és módszertanának bemutatása.

A felszín alatti vizek és a földtani közeg állapotára vonatkozó adatokat és információkat térképen és ábrán (pl. vízföldtani szelvényen) is be kell mutatni, a bemutatás - a vizsgált terület és a szennyezettség változékonyságától függően - történhet egy-egy térképen és ábrán összevont formában vagy külön-külön annyi térképen és ábrán, amennyi az egyértelmű szemléltetéshez szükséges.